

Verksamhetsplan 2019

Östermalms stadsdelsnämnd

stockholm.se

Stockholms
stad

Handläggare
Carolina Bjurling &
Roger Mellroth
Telefon: 08-508 10 052

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2019-02-07

Verksamhetsplan 2019 för Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsplan för 2019 inklusive budget och tillhörande bilagor samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär omslutningsförändringar om 99,1 mnkr.
3. Nämnden begär för klimatinvesteringar 2,150 mnkr.
4. Nämnden begär för fortsatta satsningar på aktivitetscenter i anslutning till seniorboende 0,1 mnkr.
5. Nämnden begär för fortsatt implementering av arbetssättet "Tryggt mottagande i hemmet" 2,0 mnkr.
6. Nämnden begär för vattenförbättrande åtgärder 0,750 mnkr.
7. Nämnden begär för trygghetsinvesteringar 0,2 mnkr.
8. Nämnden begär för kompetensutvecklingsatsning 0,6 mnkr.
9. Föreslagna resultatenheter samt internpriser för 2019 fastställs.
10. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Christina Klang
Stadsdelsdirektör

Östermalms stadsdelsnämnd

Karlavägen 104
104 51, Stockholm
08-508 10 052
08-508 10 000
carolina.bjurling@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Inledning	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	9
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svensk-kunskaper är kort	10
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	12
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	17
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	23
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	30
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	35
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	36
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	37
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	38
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	40
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	44
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	48
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	48
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	49
Uppföljning av ekonomi.....	55
Nämndens ekonomiska förutsättningar	55
Investeringar.....	59
Resultatenheter	60
Budgetjusteringar	61
Omslutningsförändringar.....	61
Medel för lokaländamål.....	61
Systematiskt kvalitetsarbete.....	61

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomi Sdn10

Bilaga 2: Ansökan av klimatinvesteringsmedel

Bilaga 3: Ansökan medel för trygghetskapande åtgärder

Bilaga 4: Ansökan medel för åtgärdsprogram för god vattenstatus

Bilaga 5: Kompetensförsörjningsplan

Bilaga 6: Plan för upphandling

Bilaga 7: System för intern kontroll

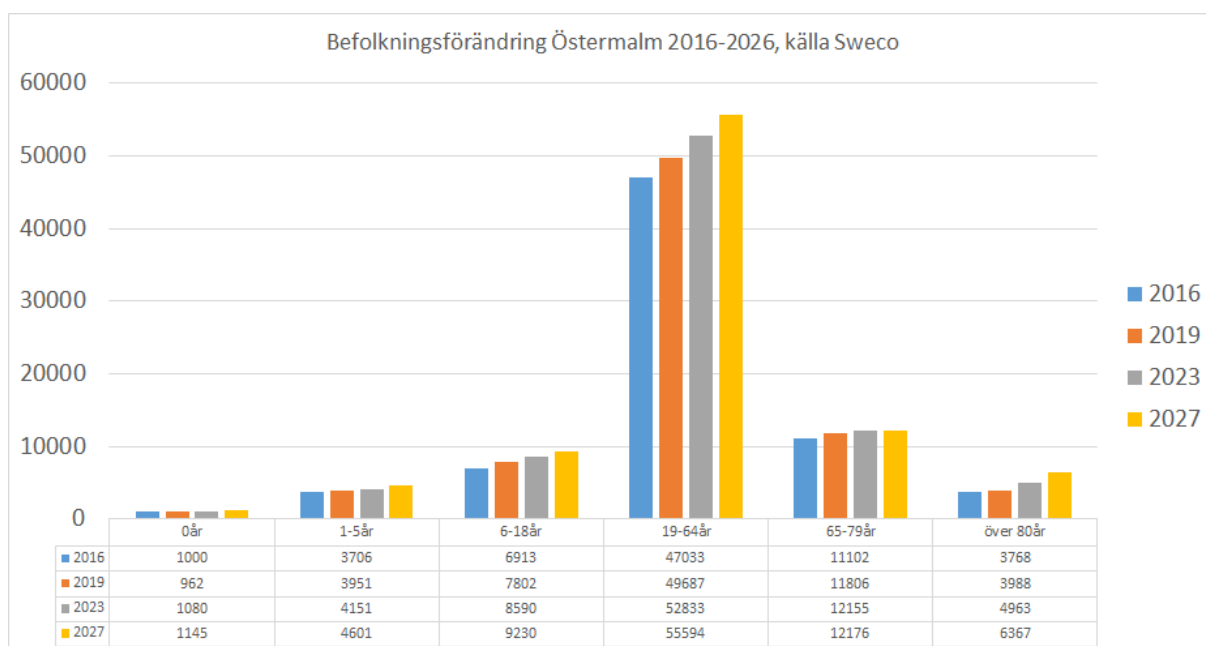
Bilaga 8: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 9: Ansökan om medel för kompetensutveckling

Inledning

Stadsdelsnämndens uppdrag och ansvarsområden

Östermalm är ett av Stockholms snabbast växande stadsdelsområden. Stadsdelsnämndens uppdrag är att driva verksamheter med service av god kvalitet för de som bor och kommer att bo i stadsdelsområdet, samt att i dialog med invånare och brukare utveckla den service som ges inom olika verksamhetsområden. I stadsdelsområdet bodde det 75 438 personer den sista december 2017. Enligt Swecos befolkningsprognos förväntas antalet stiga till 78 196 invånare under 2019. Diagrammet nedan visar den prognostiserade demografiska utvecklingen fram till år 2026, uppdelad på olika åldersspann.

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, äldreomsorg, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder, stadsmiljöarbete samt lokalt demokrati- och utvecklingsarbete. Stadsdelsnämnden ansvarar också för viss tillsynsverksamhet samt konsumentvägledning.

Östermalms stadsdelsförvaltning leds av stadsdelsdirektören och förvaltningens ledningsgrupp. Avdelningscheferna är direkt underställda stadsdelsdirektören och är ansvariga för verksamhet och budget inom respektive avdelnings ansvarsområde, samt för uppföljning av dessa. Förvaltningen har verksamhetsavdelningar för förskola, socialtjänst och äldreomsorg samt tre avdelningar för verksamhetsstöd och styrning; ekonomi-, HR- och kvalitetsavdelning. Stadsdelsdirektören har därutöver en stab som arbetar med kommunikation, trygghet och säkerhet samt ett kansli som sköter det nämndadministrativa arbetet. Nämnden har dessutom en gemensam parkmiljöavdelning med Norrmalm och Kungsholmen, vars organisatoriska placering är på Norrmalm.

Nämnden har även samorganiserad verksamhet med Norrmalm och Kungsholmen gällande ensamkommande barn, försörjningsstöd, ungdomsmottagning, handläggning av ansökningar

om alkoholservingstillstånd samt tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning. Budget- och skuldrådgivningen är gemensam för hela innerstan (inklusive Södermalm), liksom personligt ombudsverksamheten.

Verksamhetsplanens innehåll och disposition

Verksamhetsplanen för Östermalms stadsdelsnämnd anger inriktningen för nämndens verksamhet under år 2019. Den utgår från kommunfullmäktiges budget för 2019 och dess tre inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

En sammanfattning av nämndens bidrag till respektive inriktningsmål, samt särskilda prioriteringar för året, ges under respektive inriktningsmål. Till inriktningsmålen har kommunfullmäktige beslutat om verksamhetsområdesmål. Det arbete som planeras för att bidra till fullmäktiges mål beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet. Stadsdelsnämnden har utifrån fullmäktiges mål även formulerat egna mål. Nämnden anger årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer och har även utformat egna indikatorer för att följa upp nämndens mål och aktiviteter.

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Östermalms stadsdelsförvaltnings förslag till budget för år 2019 är netto 1428,3 mnkr, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med föregående år. Investeringsbudgeten är 14,7 mnkr. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Det har också varit att, utifrån givna budgetramar, arbeta för högsta möjliga kvalitet. Driftbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Inom budgetramen ska nämnden bedriva verksamhet och vid behov göra omprioriteringar. De administrativa processerna ska stödja och underlätta för kärnverksamheterna och bidra till en effektiv styrning.

Särskilda satsningar i kommunfullmäktiges budget 2019:

- Höjd förskolepeng med 2 procent.
- Höjd ersättning inom vård- och omsorgsboende, äldreomsorgen, med 2,6 procent.
- Höjd ersättning inom hemtjänsten med 1,9 procent.
- Höjd ersättning inom dagverksamhet för äldre med 2,1 procent.
- Höjd ersättning inom gruppboende, daglig verksamhet och korttidsboende för personer med funktionsnedsättning med 1 procent.
- Ökade anslag till individ och familjeomsorgen.

Nämndens prioriteringar 2019 - utifrån direktiv för samtliga nämnder och bolag

Styrning, uppföljning och samverkan för effektiv verksamhet

Nämnden arbetar för att ha en budget i balans, och för att prognossäkerheten fortsatt ska vara god. Budgetavvikelse som uppstår under året, bedöms löpande och åtgärder vidtas vid behov för att hålla budget. Nämnden beaktar och implementerar av fullmäktige beslutade styrdokument i verksamhetsplanering och uppföljning. Nämnden arbetar för att vidareutveckla sin innovationsförmåga, tar del av och sprider systematiskt goda exempel på effektiva arbetssätt. Arbetet med synpunkter och klagomål ska utvecklas under året, med

fokus på att förbättra återkopplingen. Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter ska bemötas respektfullt och behandlas likvärdigt. Nämnden fortsätter även arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv, där det är relevant, i analys, beslutsfattande, planering och utförande av verksamheten.

Nämnden ska arbeta kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheten. Konsulttjänster ska användas restriktivt och med beaktande av kostnadseffektivitet. Nämnden arbetar även för en kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning för att frigöra lokaler för annan användning, annan förhyrning eller avveckling.

Samverkan för mottagande av nyanlända

Tillsammans med Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsnämnder erbjuds samhällsvägledning för nyanlända. Nämnden ska inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i samhälls- och bostadsfrågor.

Samverkan för arbetsmarknad och näringsliv

Nämnden samverkar med Stockholm Business Region AB och med andra nämnder för att skapa goda förutsättningar för näringslivet inom stadsdelsområdet. Nya former för näringslivsdialog utvecklas under året.

I samverkan med arbetsmarknadsnämnden fortsätter nämnden tillhandahålla platser för stockholmsjobb och feriejobb. Nämnden ska under året utveckla arbetssätt för att fler ungdomar från prioriterade grupper ska få kännedom om möjligheten att söka feriejobb i stadens regi. Ungdomar med funktionsnedsättning eller sociala skäl prioriteras särskilt. Feriejobbarna ska utifrån behov och önskemål matchas till meningsfulla och utvecklande feriearbeten.

Samverkan för en trygg och säker stad

Nämnden utvecklar sitt sociala arbete och preventionsarbetet med utgångspunkt i analys och evidensbaserade metoder. Nämnden fortsätter arbetet med utvecklad platssamverkan med polis, det lokala näringslivet, trafikkontoret, SL, civilsamhället och andra för den aktuella platsen relevanta aktörer. Utifrån uppdaterade lägesbilder och trygghetsvandringar, som genomförs tillsammans med polis och civilsamhället, genomförs brottspreventiva och trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön. Arbetet för att motverka våldsbejakande extremism fortsätter. Nämnden kommer att revidera sin handlingsplan i samband med tertialrapport 1. Revideringen kommer att ske i samråd med den centrala samordnaren för stadens arbete. Genom kontroll och uppföljning säkerställer nämnden att föreningsstöd eller tillgång till lokaler inte går till aktörer som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män. Arbetet för att upprätthålla och förbättra beredskapen för att hantera oförutsedda extraordinära händelser fortsätter. Nämndens krisledning och krisstödjare får utbildning och övar kontinuerligt utifrån nämndens krisledningsplan. Verksamhetens robusthet ökas genom åtgärder som baseras på årliga risk- och sårbarhetsanalyser.

Samverkan för bostadsförsörjning och hållbar stadsutveckling

Nämndens samverkar med andra nämnder kring bostadsförsörjningen genom att delta i stadsbyggnadsnämndens, exploateringsnämndens och trafiknämndens arbete med utvecklingen av stadsdelsområdet i allmänhet och Norra Djurgårdsstaden i synnerhet. I detta

arbete framförs nämndens behov av förskola, specialbostäder, äldreomsorg, idrottsplatser, parker och grönområden tidigt i stadsplaneringen. Nämnden framför även sitt behov av verksamheter i stadsutvecklingen genom att besvara samtliga detaljplaneremisser som rör stadsdelsområdet och bidrar i stadens intensifierade arbete med att få fram fler bostäder för grupper som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för. Under samordning av äldrenämnden bidrar nämnden årligen till ett gemensamt förslag för att klara behovet av vård- och omsorgsboende. Socialnämnden samordnar på samma sätt stadsdelsnämndernas gemensamma arbete med att årligen ta fram en plan för att klara behovet av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL.

Nämnden bidrar i arbetet att inom ramen för SAMS, samplanera utbyggnaden av nya skol-, idrott- och förskolelokaler. Förvaltningen samarbetar med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret i flera nätverk. Genom deltagande i styrgruppen Grönare Stockholm som leds av stadsträdgårdsmästaren bidrar förvaltningen till samordningen av stadens gröna värden, samt skötsel och förvaltning av dessa.

Nämnden arbetar aktivt för att Norra Djurgårdsstaden ska förbli ett föredöme inom hållbar stadsutveckling, både vad gäller social och ekologisk hållbarhet. Förvaltningen leder fokusgruppen *Leva och bo* som arbetar utifrån de mål som finns i Program för hållbar stadsutveckling för Norra Djurgårdsstaden.

Klimat och miljöarbete

Nämnden har tagit fram en policy för resor i tjänsten som innebär att medarbetarna i möjligaste mån ska gå, cykla eller använda kollektivtrafik för resor i tjänsten. Nämnden ska under året även arbeta för att i ökad grad samordna beställningar och därigenom minska antalet varuleveranser.

Nämnden fortsätter arbetet med giftfria verksamheter med hög andel ekologisk och vegetarisk mat. Nämnden arbetar vidare för att minska mängden avfall som uppkommer i verksamheterna, samt för att avfallet ska återanvändas, material- eller energiåtervinnas. Under året prioriteras särskilt minskad användning av plast och engångsartiklar i verksamheterna. Stadens miljöprogram utgör grunden för arbetet.

Stadsdelsområdets parker och grönområden sköts och utvecklas för att stärka den biologiska mångfalden, främja ekosystemtjänster och anpassas till nya klimatförutsättningar. Nämnden fortsätter bidra i de stadsgemensamma styrgrupper som arbetar för att minska användningen av mikroplaster och förbättra dagvattenhanteringen samt biologiska mångfald.

Nämnden ansöker om klimatinvesteringar till insatser för minskad klimatpåverkan, se bilaga.

Innovation och strategiska digitaliseringsfrågor

Östermalm kommer att vara den första stadsdelsnämnden att införa de nya leveranserna av stadens gemensamma it-service. Två mottagarprojekt är etablerade, dels för förvaltningar och bolag, dels för pedagogiska verksamheter (förskolor och parklekar), båda beräknas vara slutförda före sommaren 2019. Projektet skolplattformen övergår från och med 2019 i ordinarie linjeverksamhet. Förskolorna fortsätter under året arbetet med att implementera de nya digitala arbetssätt som möjliggörs tack vare detta. Även dokument- och ärendehanteringssystemet, e-dok, kommer att införas under året vilket förväntas effektivisera den nämndadministrativa processen. Äldreomsorgen och funktionshinderomsorgen kommer att arbeta vidare med att införa välfärdsteknik i verksamheterna för att skapa trygghet, ökad

aktivering och förbättrad kommunikation. I slutet av 2018 fick nämnden ta del av riktade stadsbidrag för införande av välfärdsteknik. Under 2019 kommer utbildningar och workshops att anordnas för att inspirera och visa medarbetarna hur de nya verktygen och tekniken kan användas i verksamheten.

Staden som arbetsgivare

Med utgångspunkt i stadens personalpolicy arbetar nämnden för att vara en attraktiv arbetsgivare som kan behålla, utveckla och attrahera kompetenta medarbetare som vill och kan vara med och utveckla verksamheten för att nå uppsatta mål. Nämndens målsättning är att erbjuda trygga arbetsvillkor, kompetensutveckling och en hälsosam arbetsmiljö fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Ledarskapet ska präglas av tillit och aktivt främja en öppen och tillåtande kultur. Fortsatta utbildningsinsatser ska genomföras för att säkerställa att cheferna i förvaltningen har kunskap om kompetensbaserad rekrytering och stadens rekryteringsprocess. Nämnden har utarbetat en långsiktig kompetensförsörjningsplan 2018-2022, som har reviderats inför 2019, se bilaga 5.

Under året erbjuds fortsatt stöd till cheferna i systematiskt arbetsmiljöarbete med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö. Riktade insatser ges till enheter som har hög sjukfrånvaro och eller hög personalomsättning. Nämnden ökar takten i att göra heltid till norm vid nyanställning och erbjuda ofrivilligt deltidsarbetande heltid. Vidare ska nämnden minimera användningen av allmän visstidsanställning och andra former av otrygga anställningar. Nämnden arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för våld och hot vid myndighetsutövning. Arbetet med att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare utifrån handlingsplanen fortsätter under året, liksom arbetet med handlingsplanen för att förbättra arbetsituationen för förskollärare och barnskötare.

Lokalförsörjning

Med utgångspunkt i stadens fastighets- och lokalpolicy arbetar nämnden för en effektiv lokalhantering. Nämnden verkar för att dess verksamheter ska bedrivas i ändamålsenliga, moderna och area- och energieffektiva lokaler med hög grad av flexibilitet. Stadsdelsnämndsområdets höga hyresnivåer kommer fortsatt att innebära en utmaning. Under året går hyreskontraktet för nuvarande förvaltningslokaler ut. Ett projekt pågår som syftar till att, tillsammans med berörda chefer och medarbetare, utforma och hitta en ny lokallösning som gör att avdelningarna kan sitta mer samlat och därigenom utveckla och effektivisera arbetsätt.

Upphandling och inköp

Nämnden fortsätter arbetet med att upphandlingar och inköp ska främja valfrihet, kostnadseffektivitet, miljö, klimat och social hållbarhet, i enlighet med stadens program för upphandling och inköp. Under 2019 fortsätter nämndens deltagande i det stadsgemensamma projektet VINST där nämnden ska säkerställa att införandet av kategoristyrning, gemensamma arbetsätt, processer och systemstöd får effekt i den egna organisationen. Nämnden bidrar med kontaktpersoner i centrala upphandlingar och arbetar för att nämndens egna upphandlingar används som ett medel för att kvalitetsutveckla verksamheterna och driva utvecklingen i ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning. Nämnden kommer under året att prioritera att det finns tillräcklig kompetens för att kunna kravställa, genomföra och följa upp upphandlingar.

Ärendets beredning

Verksamhetsplanen har utarbetats i samråd med samtliga enheter och avdelningar inom förvaltningen. Samverkan sker med de fackliga organisationerna i förvaltningsgruppen. Därutöver har samverkan skett med pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor samt ungdomsrådet. Ärendet har tillställts Stockholms läns landsting för information.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att skapa förutsättningar för att invånarna ska vara självförsörjande, leva ett självständigt liv och inkluderas i samhället. Nämnden samverkar med arbetsmarknadsnämnden för att möjliggöra vägar till arbete eller studier. Nyanlända erbjuds samhällsvägledning som stöd för deras etablering i samhället, i samarbete med Norrmalm och Kungsholmens stadsdelsnämnder.

I förskolan får varje barn möjlighet att utveckla sina förmågor och sitt kunnande i en god pedagogisk miljö. Nämnden säkerställer att verksamheten når uppställda mål genom ett systematiskt kvalitetsarbete som utgår från de nationella läroplansmålen. Nämnden arbetar för att säkerställa att antalet förskoleplatser möter det aktuella behovet från den växande befolkningen på Östermalm. Rekrytering av förskollärare är fortsatt en utmaning och det pågår aktiva åtgärder för att behålla befintlig kompetens.

Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt ska få det stöd och skydd som de behöver genom socialtjänsten. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och polis ska stärkas för att möjliggöra tidiga och förebyggande insatser. Föräldrar erbjuds olika former av föräldrastödsprogram och familjebehandling. Socialtjänsten ska i sitt arbete analysera och beakta barnperspektiv, barnrättsperspektiv och barnets perspektiv i arbetet samt samordna insatser mellan vuxen- och barnhandläggning i aktuella ärenden. Inget barn eller vuxen ska behöva uppleva våld eller annan utsatthet. Nämnden arbetar enligt stadens program mot våld i nära relationer och de förvaltningsövergripande rutiner som tagits fram.

Personer som riskerar hemlöshet kontaktas och erbjuds stöd och rådgivning. Nämnden ska under året, tillsammans med socialnämnden och äldrenämnden, fortsätta att utveckla arbetssätt och utbud för olika målgrupper som riskerar hemlöshet. Personer med funktionsnedsättning ska klara sitt dagliga liv, ha en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning. Kvaliteten ska öka bland annat genom metoden kollegial observation.

Stadsdelsområdet ska vara tryggt och säkert att bo och vistas i. Trygghetshöjande insatser genomförs i samverkan med medborgare, polis och andra aktörer i civilsamhället. Stockholms befolkning växer, vilket ökar nyttjandet av stadens offentliga rum. Östermalms parker och grönområden ska vara välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla. Det ökande besöksstrycket ställer höga kvalitetskrav på parkskötsel, underhåll, upprustning och tillgänglighet.

Äldre ska kunna leva sitt liv med självbestämmande, respekt och värdighet. Äldreomsorgen ska präglas av kvalitet, gott bemötande, eget inflytande och valfrihet. Arbetet med att implementera *Tryggt mottagande i hemmet* fortsätter. Liksom arbetet med att vidareutveckla öppna träfflokaler och aktivitetscentra, för att erbjuda social gemenskap för stadsdelens äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att skapa förutsättningar för den enskilde att försörja sig själv och inkluderas i samhället. Stödet ges i form av individuellt utformade insatser baserade på utredning och bedömning med hög rättssäkerhet. Människors integritet, förutsättningar och självbestämmande utgör grunden för bemötande och metodik.

Nämnden ska säkerställa att information, blanketter och kontakt är förståelig, tillgängligt och anpassad efter den enskildes förutsättningar och behov. Digitala arbetsätt för att förenkla och förbättra handläggningen ska utredas tillsammans med socialnämnden i samband med moderniseringen av de sociala systemen. Stadsdelsnämnden ska under året, även det i samverkan med socialnämnden, vidareutveckla arbetet med att minimera felaktiga utbetalningar.

Anledningarna till att den enskilde uppbär ekonomiskt bistånd är flera, såsom arbetslöshet, sjukskrivning eller sociala/medicinska skäl i form av missbruk, psykisk ohälsa samt funktionsnedsättning. Insatser för dessa grupper ska prioriteras samt utvecklas för att fler ska kunna arbeta och försörja sig själva. Arbetet sker i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och dess olika verksamheter.

Personer som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet remitteras till Jobbtorg Stockholm och Jobbtorg resurs. För personer som är långt ifrån arbetsmarknaden, på grund av socialmedicinska arbetshinder, sker ett nära samarbete med bland annat försäkringskassan, arbetsförmedlingen och hälso- och sjukvården för att hitta vägar till annan försörjning.

Förvaltningens arbetsmarknads- och rehabiliteringsteam (AR-teamet), arbetar särskilt med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, genom att erbjuda bland annat arbetslivsinriktad rehabilitering, praktik samt skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, så kallad OSA. Nämnden erbjuder kommunala visstidsanställningar, Stockholmsjobb där det övergripande samordningsansvaret ligger på arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ingår i Stockholms stads samordningsförbund FINSAM, som driver flera projekt med målsättning att hjälpa personer som står långt från arbetsmarknaden till ett arbete. Budget- och skuldrådgivarna, som är organiserade under Norrmalms stadsdelsnämnd, erbjuder rådgivning i syfte att förhindra överskuldsättning.

Fokusområden 2019

Barnrättsperspektiv

Vid utredning och beslut ska särskilt barnets behov, barnets bästa samt barnets perspektiv beaktas och vid behov ska försörjningsstödsenheten samverka med övrig socialtjänst i ärenden där barn är aktuella. Nämnden fortsätter arbeta för att andelen barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd ska vara låg, samt för att medarbetarna ska ha kompetens om barnrättsanalys och att stadens stödmaterial ska vara implementerat.

Stöd till nyanlända

Stadsdelsnämnden ska verka för att nyanlända ges förutsättningar att snabbt etablera sig i Stockholm genom studier och arbete samt i samverkan med andra stadsdelsnämnder och

facknämnder utveckla arbetet med samhällsvägledning med fokus på bostadssituationen.

Nyanlända invånare inom Östermalms stadsdelsområde erhåller samhällsvägledning, vilket görs i samarbete med Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsnämnder och är samlokaliserat till Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Feriearbete till prioriterade grupper

Nämnden ska under året utveckla arbetssätt för att fler prioriterade ungdomar med funktionsnedsättning eller sociala skäl, ska få kännedom om möjligheten att söka feriejobb i stadens regi.

Feriejobbarna ska utifrån behov och önskemål matchas till meningsfulla och utvecklande feriearbeten

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,4 %	2,8 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,3 %	1,6 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,25 %	1,1 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	7 st	1 050 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	200 st	9 000 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	17 st		Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	35	Tas fram av nämnden	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	140 st		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med samhällsvägledning för nyanlända, med särskilt fokus på att ge kunskaper om bostadssituationen.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna stärka samverkan kring personer med olika funktionsnedsättningar och förbättra målgruppens möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.1.1 På Östermalm är människor självförsörjande och vägen till arbete är kort

Beskrivning

Nämnden arbetar med utgångspunkt i Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd, Stadens program mot hemlöshet samt Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad, och ska nå målet genom att:

- Ge personer med försörjningsstöd stöd att bli självförsörjande genom individuellt utformade insatser.
- Handläggningen sker med hög rättssäkerhet utifrån likabehandlingsprincipen.

- Barns behov uppmärksammas särskilt.
- Samarbeta med arbetsmarknadsnämnden och andra aktuella huvudmän för att säkerställa målgruppens vägar till arbete eller annan försörjning.
- Erbjudna samhällsvägledning till nyanlända som stöd för deras etablering i samhället.
- Informera om feriejobb så att fler ungdomar inom prioriterade grupper får vetskap om samt söker feriejobb i stadens regi.

Förväntat resultat

Fortsatt låg andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen. Minst 25 procent av andelen personer med socialmedicinska rehabiliteringsskäl går till annan försörjning efter insatser från nämndens arbetsmarknads- och rehabiliteringsteam. Nyanlända som bor inom stadsdelområdet är inkluderade och delaktiga i samhället. Fler ungdomar med funktionsnedsättning och eller sociala skäl har sökt feriejobb i stadens regi.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel nyanlända kvinnor och män som får information om och hänvisning till samhällsvägledning inom en månad från det att de har aktualiserats hos Försörjningsstödsenheten.	100 %		År
♀ Andel personer med socialmedicinska rehabiliteringsskäl som går till egen eller annan försörjning efter insatser i förvaltningens verksamhet.	25 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsförvaltningen tar fram information om feriejobb samt sprider denna så att fler ungdomar inom prioriterade grupper får vetskap om samt söker feriejobb i stadens regi.	2019-01-01	2019-12-31
Stadsdelsnämnden ska inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i samhälls- och bostadsfrågor	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Nämnden bidrar till fullmäktiges mål genom att fortsätta utveckla trygghets- och säkerhetsarbetet samt genom att arbeta för att Östermalms parker och grönområden ska vara välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla.

Östermalms stadsdelområde är tryggt och säkert

Nämnden fortsätter att utveckla sitt sociala arbete och preventionsarbete med utgångspunkt i analys och evidensbaserade metoder. Nämndens förebyggande arbete syftar till att förhindra att ungdomar dras in i kriminella kretsar och sker i samarbete mellan skola, socialtjänst och polis, *se mål 1.4*.

Resultaten av 2018 års medborgarundersökning antyder att andelen kvinnor som upplever stadsdelområdet som tryggt är högre än andelen trygga män. Det skiljde emellertid bara ett par procentenheter. Den låga svarsfrekvensen och urvalet i respektive grupp är för litet för att kunna dra någon säker slutsats av det. Sett över tid har förhållandet varit omvänt, då har andelen trygga kvinnor varit något lägre. I Stockholmsenkäten, där pojkar och flickor i årskurs 9 respektive år 2 på gymnasiet tillfrågas, uppgav en betydligt högre andel pojkar (90

procent respektive 95 procent) än flickor (75 procent) att de känner sig trygga om de går ut ensam en kväll i bostadsområdet. Så har det sett ut i alla fem mätningar som genomförts mellan 2010-2018.

Nämndens trygghetsarbete utgår från trygghets- och säkerhetsrådet och den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen. Genom samordnade resurser som arbetar utifrån en gemensam lägesbild ökar chansen att nå målen. Överenskommelsen innehåller tre fokusområden: Platssamverkan, ungdomsforum och inbrottsforum, där det sistnämnda har särskild inriktning på att motverka brott som drabbar äldre.

Även arbetet för att motverka våldsbejakande extremism fortsätter. Nämnden kommer att revidera sin handlingsplan i samband med tertialrapport 1. Revideringen ska ske i samråd med den centrala samordnaren för stadens arbete. Genom kontroll och uppföljning säkerställer nämnden att föreningsstöd eller tillgång till lokaler inte går till aktörer som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Arbetet för att upprätthålla och förbättra beredskapen för att hantera oförutsedda extraordinära händelser fortsätter. Nämndens krisledning och krisstödjare får utbildning och övar kontinuerligt utifrån nämndens krisledningsplan. Verksamhetens robusthet ökas genom åtgärder som baseras på årliga risk- och sårbarhetsanalyser.

Parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla

När Stockholms befolkning växer, ökar nyttjandet av stadens offentliga rum. Parkerna blir allt mer betydelsefulla för rekreation och livskvalitet då de utgör viktiga vardagsmiljöer för invånare och besökare. Det ökande besöksstrycket ställer höga kvalitetskrav på parkskötsel, underhåll och upprustning. Detta är en stor utmaning när staden förtätas och andelen parkmark inte växer i motsvarande grad. Samarbetet mellan trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen är viktigt för att utveckla gröna stråk, stärka sambanden mellan parkerna, minska barriärer och göra nätet av trädplanterade gator mer finmaskigt.

Fokusområden 2019

Trygghetsåtgärder i den fysiska miljön

Arbetet med utvecklad platssamverkan tillsammans med polis, det lokala näringslivet, trafikkontoret, SL, civilsamhället och andra för den aktuella platsen relevanta aktörer fortsätter under året. Utifrån uppdaterade lägesbilder och trygghetsvandringar, som genomförs tillsammans med polis och civilsamhället, genomförs brottspreventiva och trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön.

Parker- och grönområden analyseras utifrån inkomna synpunkter, trygghetsvandringar och medborgarförslag för att identifiera platser som upplevs som otrygga. Arbetet ligger till grund för eventuella behov av platser att samverka kring eller genomföra åtgärder vid. Förvaltningen kommer bland annat samverka med trafikkontoret samt trygghets- och säkerhetsrådet för att genomföra trygghetsåtgärder i parker och grönområden. För att öka tryggheten utmed stadsdelsområdets stränder ska befintliga livräddningsstationer ersättas med en typ som uppfyller dagens krav på livräddningsstationer.

Rent, snyggt och trivsamt i parkerna

Genom ökat samarbete mellan verksamma i alla led, från planerare till parkarbetare, ska en

effektiv parkdrift med god kvalitet skapas. För att effektivisera skräphanteringen ska placeringen av skräpkorgar i parkerna ses över och antalet utökas vid behov. Detta sker bland annat utifrån nämndens pågående satsning på digitala, miljösmarta skräpkorgar.

Nämnden söker klimatinvesteringsmedel för att permanenta förra årets försök med robotgräsklippare i Humlegården och vid Roslagstulls rondellen. Robotgräsklippare är ett miljövänligare alternativ till bensin- och dieseldrivna gräsklippare. Robotgräsklipparen är självgående och behöver inte drivas av personal.

Cigarettfimpar är ett vanligt skräp i stadsmiljön. De innehåller giftiga ämnen som är farliga för miljön och omgivningen. Under året planeras särskilda behållare för fimpar installeras, där man genom att fimpa också röstar på en fråga. Syftet med dessa behållare är att på ett roligt sätt uppmuntra invånarna till att fimpa cigaretten rätt.

Hållbarhet och slitagetålighet

Parkerna ska skötas och utvecklas så de blir långsiktigt hållbara. Det ökade besöksstrycket ställer krav på att förvaltningen arbetar med slitstarka material som även är miljömässigt hållbara. Konsekvenserna av den varma sommaren 2018 kommer under året visa sig och renovering av vissa av parkernas gräsmattor och planteringar kan behövas. Under året ska konstbevattning med solcellsdriven teknik för att skapa tåligare gräsmattor utredas.

Medborgardialog

Förvaltningen fortsätter arbetet att genom medborgardialog öka invånarnas delaktighet och möjlighet att påverka vid utvecklingen av stadsdelsområdets parker. Medborgardialogen kan vara i form av parkvandringar, parksamråd på plats inför parkupprustningar, enkäter på webb och på plats i parker samt trygghetsvandringar med olika målgrupper samt genom medborgarförslag. Förvaltningen utvecklar kontinuerligt fler funktioner i parkerna och arbetar för att möta allmänhetens olika behov och önskemål. Samtidigt tas hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden.

Tillgänglighet och jämställdhet

Åtgärder fortsätter enligt parkplanens tillgänglighetsinventeringar. Även det påbörjade arbetet med jämställdhetsanalyser i parker fortsätter under året. Det finns potential att utveckla de framtagna arbetsverktygen från tidigare jämställdhetsanalyser, till exempel med enkäter avseende hur parkbesökarna upplever att parkerna möter deras behov.

Parkinvesteringsprojekt

Förvaltningen ser ett stort behov att fortsätta satsa på stadsdelsområdets gröna platser för lek och möta det ökande behovet av tillgängliga, trygga, pedagogiska och hållbara lekmiljöer i den växande staden. Under året kommer upprustningarna av lekplatserna i Dianaparken och Starrängsringen att genomföras. En helt ny lekplats med ett historiskt tema kommer att byggas i kvarteret Krubban, vid historiska museet. Lekplatsen har kommit till utifrån ett medborgarförslag.

För att underlätta skötseln under torra perioder byggs den befintliga konstbevattningen i Ellen Keys park ut med bevattning av perenna rabatter.

Längs Djurgårdsbrunnskanalens norra sida renoveras och återskapas Prins Bertils historiskt viktiga allé genom att återplantera luckor i allén samt ersätta träd i dålig kondition och

eventuella riskråd. En inmätning och en besiktning av trädens kondition ligger till grund för åtgärderna

Natur- och kulturvårdsarbeten sker dels vid Kaknäs då fornlämningar ska tas fram, dels i Torphagen för att synliggöra kulturlandskapet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	100 %	År
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	83 %	77 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	71 %	71 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	71 %	71 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	88 %	88 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna utveckla samverkan mot våldbejakande extremism.	2019-01-01	2019-08-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna inventera behovet och lämplig geografisk placering av nya parklekar.	2019-01-01	2019-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna och de ekonomiska konsekvenserna för fler parklekar med djur i staden.	2019-01-01	2019-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna verka för att utreda vilka områden som kan läggas till - och utöka redan godkända områden – som platser där stadens ordningsvakter verkar för att skapa trygghet för medborgarna.	2019-01-01	2019-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och i samverkan med polis och fritidsverksamhet inrätta och bidra till lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31
 Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna till utveckling av Stockholms stadsmiljöer genom exempelvis brukaravtal för skötsel av parklekar eller stadsodling.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.2.1 Östermalms stadsdelsområde är tryggt och säkert

Beskrivning

Nämndens arbetar för att nå målet genom att:

- Trygghets- och säkerhetsarbetet tar sin utgångspunkt i stadens trygghets- och säkerhetsprogram.
- Den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen, som utgår från en gemensam lägesbild och samverkan inom tre prioriterade fokusområden.
- Genomföra trygghetsvandringar och platssamverkan som leder till trygghetshöjande åtgärder.

- Förbättra belysningen på förskolegårdar, under förutsättning att trygghetsmedel erhålls.
- Vidta åtgärder utifrån årliga risk- och sårbarhetsanalyser.
- Fortsätta arbetet mot våldsbejakande extremism och årligen revidera nämndens handlingsplan.
- Genomföra krisberedskapsövningar utifrån nämndens krisledningsplan.

Förväntat resultat

Andelen trygga invånare ökar jämfört med föregående år. Förvaltningen ökar sin beredskap och vidareutvecklar förmågan att hantera extraordinära händelser.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel invånare som känner sig trygga i parker och grönområden	70 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förbättrad utomhusbelysning på förskolegårdar, under förutsättning att trygghetsmedel erhålls.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.2.2 Parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Skötsel och utveckling av parker och grönområden utgår från mål och riktlinjer i Östermalms parkplan.
- Stadsdelsnämndens parker sköts av upphandlad entreprenör enligt en så kallad funktionsupphandling som utgår från tydliga skötsel mål.
- Analysera inkomna förslag och synpunkter.
- Parkuprustningar genomförs kontinuerligt utifrån given investeringsbudget.

Förväntat resultat

Uppföljning av entreprenören och medborgarundersökningen visar att kvaliteten på skötseln och renhållningen i Östermalms parker och grönområden ökar jämfört med föregående år. Parker och grönområden utvecklas i dialog med invånarna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anställa sommarpraktikanter som förstärker kontrollerna av parkskötseln.	2019-01-01	2019-12-31
Erbjuda skolklasser och idrottsföreningar att städa i naturmark	2019-01-01	2019-12-31
Genomföra informationsåtgärder för att motverka nedskräpning	2019-01-01	2019-12-31
Installera särskilda behållare för fimpar	2019-01-01	2019-12-31
Utreda konstbevatning med solcellsdriven teknik.	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för att alla barn ska få det stöd de behöver för att lära och utvecklas, i en förskola som ska vara tillgänglig för alla. Varje barn ska nå sin fulla potential i en förskola av hög kvalitet, som ger trygghet och omsorg i en stimulerande miljö. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen i förskolan. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Förskolan är en egen skolform och verksamheten styrs nationellt av skollagen och läroplan för förskolan, Lpfö 18, och lokalt av bland annat Stockholms stads skolprogram. Ett implementeringsarbete utifrån den nya reviderade läroplanen för förskolan kommer att pågå under året. För att öka kunskaperna om förskollärares och barnskötares samt arbetslagets roll och ansvar, anordnar förvaltningen en föreläsning för all pedagogisk personal. Förskolepersonal och ledning kommer även delta i de utbildningssatsningar som utbildningsförvaltningen anordnar under året med fokus på den reviderade läroplanen.

Varje barn utvecklar sina förmågor och sitt kunnande i en god pedagogisk miljö

Nämnden prioriterar arbetet med språkutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan utifrån de nationella målen i läroplanen. Förskolan ska bidra till kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande samt förbereda för fortsatt utbildning. Förskolans arbete ska skapa ett lärande där olika kunskapsformer balanseras och blir till en helhet. Med ett temainriktat arbetssätt kan barnens lärande bli mångsidigt och sammanhängande. Lek är grunden för utveckling, lärande och välbefinnande. Förskolan ger alla barn tillgång till kulturupplevelser vilket sedan möjliggör barns eget kulturskapande genom olika estetiska uttrycksformer.

Språket har en viktig roll i alla lärandeprocesser och är nära förbundet med identitetsutvecklingen. För barn med annat modersmål än svenska lägger förskolan tillsammans med vårdnadshavare grunden till flerspråkighet, stödjer modersmålet och utvecklar andraspråket, svenskan. Barn som tillhör de nationella minoriteterna ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Arbetet med flerspråkighet är en integrerad del av förskolans ordinarie verksamhet. Stockholms stad ingår i förvaltningsområdet för finska och det betyder att finstalande har flera särskilda rättigheter, bland annat rätt att få tillgång till förskola helt eller delvis på finska. I stadsdelsnämndområdet erbjuds finsk förskoleverksamhet delvis på en av förskolorna.

För döva barn, barn med hörselnedsättning och barn som av andra skäl har behov av teckenspråk ska språkutvecklingen främjas i det svenska teckenspråket. Förvaltningen fortsätter utbilda personal i TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) för att ge alla barn möjligheter till kommunikation under sin vistelse på förskolan. Målet är att all personal på avdelningar för de yngsta barnen och på avdelningar för äldre barn där det finns barn med språkstörningar ska ha gått minst steg 2 i TAKK.

Nämnden prioriterar arbetet med de pedagogiska miljöerna inom förskolan. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspela och att utforska omvärlden samt stödja

barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation. Utemiljön är av stor betydelse för barns möjligheter till lek, lärande och utveckling. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Stadens riktlinjer för övergång från förskola till grundskola skapar förutsättningar för en god lärandemiljö i grundskolan för varje barn/elev. Övergången mellan förskola och grundskola är en angelägenhet för båda parter. Östermalms förskolor och grundskolor arbetar enligt en lokal handlingsplan som grundar sig på stadens riktlinjer. Personal på förskolor och grundskolor träffas en gång per termin vid en nätverksträff för att stärka samarbetet och underlätta barnens övergång. De barn som har haft extra stöd i förskolan och/eller kan komma att behöva det i grundskolan är en prioriterad grupp som ägnas särskild uppmärksamhet.

Varje barn utvecklar tillit, empati och respekt för sin omgivning i hållbara sammanhang

Nämnden prioriterar arbetet med barnrättsperspektivet inom förskolan och bedriver ett normkritiskt arbete för jämställdhet och mot diskriminering i enlighet med skollagen och diskrimineringslagen. Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Inget barn ska bli utsatt för diskriminering och arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling ska genomföras och dokumenteras fortlöpande. Enligt skollagen ska varje förskola årligen upprätta en plan mot kränkande behandling. Planen är ett viktigt stöd i arbetet att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. I planen ska det förebyggande arbetet dokumenteras. Det är viktigt att planen är känd hos all personal i verksamheten samt bland barnen och vårdnadshavarna. Under året fortsätter förskolorna utveckla arbetet utifrån stadens webbutbildning ”Allas rätt” om att förebygga och motverka diskriminering.

Nämnden formulerar målen för 2019 utifrån varje barns behov och förutsättningar, inte specifikt för flickor respektive pojkar. Enligt läroplan för förskolan ska jämställdhetsperspektivet inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. Alla barn ska få likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet. Förskolans miljö ska inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar.

Ett inkluderande förhållningssätt där anpassningar genomförs ligger till grund för förskolornas planering av verksamheten, med fokus på att stärka det enskilda barnets lust att lära och utvecklas. Alla barn ges möjligheter att utifrån sina förutsättningar och behov delta i den ordinarie verksamheten. Vid behov av mera stöd och hjälp sätts insatser in så tidigt som möjligt. BIBASS (barn i behov av stöd) nätverket fortsätter träffas regelbundet en gång per månad.

Förskolan samarbetar med vårdnadshavare för att möjliggöra att varje barn utvecklas utifrån sina förutsättningar. Förskolan ska tydliggöra för barnen och barnens vårdnadshavare vilka mål utbildningen har. Detta är en förutsättning för deras möjlighet till inflytande och förståelse för förskolans uppdrag. Det är viktigt att alla som ingår i arbetslaget har förmåga att

förstå och samspela med barnen och att skapa tillitsfulla relationer med hemmen, så att förskoletiden blir positiv för barnen.

Förskolan deltar i det tidigt förebyggande arbetet som socialtjänsten bedriver. ABC, Alla barn i centrum, är ett föräldrastödsprogram som riktar sig till föräldrar med barn i åldrarna 3- 12 år. ABC bygger på barnkonventionens värderingar om barns rättigheter samt på forskning om grunden för byggandet av goda relationer mellan barn och föräldrar. Genom att öka samsynen och stärka samverkan mellan personal och föräldrar kan man förebygga att barn och unga far illa. Nya gruppleddare utbildas vid behov i syfte att ge fler föräldrar möjlighet att delta i föräldraträffarna. Förskolepersonal kommer även fortsättningsvis att erbjudas utbildning inom ABC i förskolan samt handledning och uppföljning i syfte att kvarhålla de positiva effekterna som utvärderingarna av utbildningarna visat.

Fokusområden 2019

Förskoleplanering

Nämnden ansvarar för fem förskoleenheter med sammanlagt 36 förskoleadresser med drygt 1900 barn, samt en öppen förskola. Antalet förskoleenheter kommer under 2019 att omorganiseras från fem till fyra. Tredje kvartalet 2019 kommer ytterligare en öppen förskola starta sin verksamhet.

Nämnden arbetar för att säkerställa att antalet förskoleplatser möter det aktuella behovet från den växande befolkningen på Östermalm. Planering görs med hjälp av systematisk uppdatering av aktuell statistik om inflyttning, befolkningstillväxt och antal förskoleprojekt som planeras. Regelbundna analyser görs för att säkerställa att kapaciteten möter behovet. Förvaltningen arbetar utifrån det av kommunfullmäktige fastställda förskoletalet 0,25 förskoleplatser per 100 byggda lägenheter. Nybyggnadsprojekt ställer höga krav på verksamheten. Utmaningen är dels fördelning av platser men även verksamhetsmässigt då det inför nystart krävs omfattande planering och organisering.

Kompetensförsörjning

Ett lokalt program för verksamhetsstart av nya förskolor/introduktion av medarbetare finns framtaget sedan tidigare. Målgruppen omfattar personal vid nystart av förskolor likväl som alla nyanställda. Under året kommer ett utvecklingsarbete gällande introduktion att pågå.

Skollagen ställer krav på förskolechefens formella kompetens för att kunna agera som chef och ledare i pedagogiska verksamheter. Genom förskolechefers deltagande i rektorsprogrammet ges förutsättningar för ett professionellt ledarskap. Arbetet med att problematisera och konkretisera begreppet hållbart pedagogiskt ledarskap kommer att fortsatt pågå. Under året byter förskolechef titel till rektor, i enlighet med skollagen.

Rekrytering av förskollärare är fortsatt en utmaning och det pågår aktiva åtgärder för att behålla befintlig kompetens. Förskollärares yrkeskompetens spelar en väsentlig roll för hur väl förskolan lyckas nå de uppsatta målen för en likvärdig förskola av hög kvalitet. Förvaltningen har de senaste två åren gjort en satsning på arbetslagsledarutbildning i syfte att stärka yrkesrollen genom att utveckla det pedagogiska ledarskapet. Sammanlagt har cirka 130 förskollärare deltagit i denna utbildning. Satsningen förväntas på sikt skapa utökade möjligheter för förskolechefernas pedagogiska ledarskap. Fokus i det fortsatta utvecklingsarbetet är att bibehålla och sprida kunskaperna som införskaffats genom denna utbildning.

Under 2018 har utbildningsförvaltningen haft uppdraget att tillsammans med stadsdelarna arbeta fram en handlingsplan för att förbättra arbetsituationen för förskollärare och barnskötare. En viktig del i det arbetet kommer att vara hur förskolan kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande och pedagogiska ledarskapet. Arbetet fortgår under 2019. Förskolornas medarbetare deltar även fortsättningsvis i pedagogisk grund- och vidareutbildning till barnskötare och förskollärare.

Nämnden arbetar fortsatt med att skapa lika förutsättningar för VFU (verksamhetsförlagd del av lärarutbildningen) för alla studenter och förskolor. Två enheter från Östermalm ingår i CPU:s (Centrum för professionsutveckling) övningsförskoleprojekt vid Södertörns högskola.

Systematiskt kvalitetsarbete

Nämnden prioriterar det systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan utifrån de nationella målen i läroplanen i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet. Arbetslagen ska kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunnande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.

Digitalisering

Nämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden, genom Medioteket, vara drivande i digitaliseringsarbetet i förskolan. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen. Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att de på sikt ska kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Under året kommer den pedagogiska plattformen (gemensamma pedagogiska ställningstaganden och reflektionsmallar) för nämndens förskolor att digitaliseras genom att den lyfts in i Skolplattformen, en digital plattform för Stockholms förskolor och skolor. Målbilden för Skolplattformen för nämndens förskolor är gemensamma arbetssätt för pedagogisk dokumentation, närvarohantering samt samordnad och effektiv kommunikation internt och med vårdnadshavare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	41 %	41 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,8	3,8	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda sommarkolloverksamhetens avgiftsmodell, både gällande dygnsavgiften per barn och de inkomstspann som ligger till grund för de olika avgiftsnivåerna	2019-01-01	2019-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla arbetssätt och rutiner för att säkerställa att utbildningsnämndens samordningsansvar för elever med upprepad och längre frånvaro är väl fungerande oavsett huvudman	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.3.1 Varje barn utvecklar sina förmågor och sitt kunnande i en god pedagogisk miljö

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Säkerställa att digitaliseringens möjligheter utifrån ett pedagogiskt perspektiv tillgängliggörs för alla barn.
- Ha fördjupad reflektion tillsammans med barnen kring lärprocesserna med hjälp av digitala verktyg.
- Utgå från en gemensam pedagogisk plattform med verktyg för systematiskt kvalitetsarbete.
- Tydliggöra utbildningens mål för barnen och deras vårdnadshavare.
- Resultaten i utbildningen systematiskt och kontinuerligt dokumenteras, följs upp, utvärderas och analyseras.
- Kommunicera samordnat och effektivt med vårdnadshavare.
- Skapa pedagogiska lärmiljöer ute och inne som utmanar barnens utforskande och lek samt vidgar barnens undersökningsområden.

Det förväntade resultatet har under 2019 fokus på måluppfyllelsen utifrån det prioriterade området digitalisering.

Förväntat resultat

Personalens självvärdering utifrån läroplansuppdraget visar att barns användande av digitala verktyg ökar. Andel vårdnadshavare som upplever att barn använder digitala verktyg i sitt lärande ökar. Andel vårdnadshavare som upplever att barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel arbetslag som bedömer sig klara kriteriet för digitalisering på nivå 4 i kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget	70 %		År
Andel nöjda vårdnadshavare gällande barns användande av digitala verktyg/hjälpmiddel	67 %		År
Andel nöjda vårdnadshavare gällande dokumentation och synliggörande av barns utveckling och lärande	76 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delta i utbildningsförvaltningens kompetensutvecklingsinsatser utifrån den reviderade läroplanen	2019-01-01	2019-12-31
Föreläsning för all pedagogisk personal utifrån den reviderade läroplanen	2019-01-01	2019-03-31
Revidering och digitalisering av den pedagogiska plattformen	2019-01-01	2019-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram en handlingsplan för förskollärare och barnskötare i syfte att förbättra arbetsmiljön	2019-01-01	2019-12-31
Ta fram en lokal plan för introduktion	2019-01-01	2019-12-31
Ta fram och analysera statistik gällande avslut, andel personalrörlighet och orsaker till avslut	2019-01-01	2019-12-31
Utbildningsinsats för enheternas ledningsorganisationer med koppling till organisationsöversynen	2019-01-01	2019-12-31
Utbildningsinsats om hela rekryteringsprocessen för förskolechefer och biträdande förskolechefer	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.3.2 Varje barn utvecklar tillit, empati och respekt för sin omgivning i hållbara sammanhang

Beskrivning

Nämnden arbetar för att varje barn ska utveckla tillit, empati och respekt för sin omgivning i hållbara sammanhang (syftar på hållbar utveckling, såväl ekonomisk och social som miljömässig) i enlighet med läroplansuppdraget genom att:

- Årligen ta fram en plan mot diskriminering och kränkande behandling på respektive förskola.
- Systematiskt arbeta och dokumentera aktiva åtgärder.
- Kontinuerligt lyfta, identifiera, definiera och konkretisera förskolornas värdegrundsarbete kopplat till läroplansuppdraget.
- Säkerställa en trygg och säker omsorg för alla barn.
- Arbeta aktivt med FN:s barnkonvention, normkritik och jämställdhet.
- Vid behov av mera stöd och hjälp för barn sätta in insatser så tidigt som möjligt.
- Skapa möjligheter till barns delaktighet och inflytande, oavsett könstillhörighet.
- Skapa tillitsfulla relationer med hemmen.

Det förväntade resultatet har under 2019 fokus på måluppfyllelsen utifrån barnrättsperspektivet som är ett prioriterat område.

Förväntat resultat

Personalens självvärdering utifrån läroplansuppdraget visar att arbetet utifrån barnkonventionen är väl förankrat i verksamheten. Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolorna ges lika möjligheter att utvecklas är fortsatt hög. Andel vårdnadshavare som upplever att förskolan är trygg och säker är fortsatt hög.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel arbetslag som bedömer sig klara kriteriet för barnkonventionen på nivå 4 i kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget	95 %		År
Andel nöjda vårdnadshavare gällande barns lika möjligheter att utvecklas på förskolan	93 %		År
Andel nöjda vårdnadshavare gällande trygg och säker förskola	90 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barnrättsperspektivet inkluderas tydligare i den reviderade pedagogiska plattformen	2019-01-01	2019-12-31
Föreläsningar för barnskötare och förskollärare kopplat till barn i behov och barnrättsperspektivet	2019-01-01	2019-12-31
Ta fram lokala riktlinjer utifrån stadens riktlinjer för barnsäkerhet	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Nämnden bidrar till fullmäktiges mål genom att fortsätta utveckla det förebyggande arbetet och säkerställa att insatser till barn och unga håller hög kvalitet och möjliggör goda uppväxtvillkor. Nämnden arbetar för att stärka invånarnas möjlighet att leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar och erbjuder vid behov stöd i ett så tidigt skede som möjligt. Alla människor som möter socialtjänsten bemöts på ett respektfullt sätt med den enskildes möjligheter och självbestämmande i fokus. Handläggningen ska vara rättssäker och likställig. Handläggning och dokumentation följs upp genom olika former av egenkontroll

Medarbetare inom socialtjänsten får stöd i sitt arbete genom åtgärder för förbättrad arbetsmiljö samt kompetensutveckling och har därmed goda förutsättningar för att utföra sitt arbete. Om en medarbetare utsätts för våld och hot finns tydliga rutiner framtagna, för att erbjuda stöd på kort och lång sikt.

Förebyggande arbete och insatser av hög kvalitet ger barn och unga goda uppväxtvillkor

Socialtjänsten ska i sitt arbete analysera och beakta barnperspektiv, barnrättsperspektiv och barnets perspektiv i arbetet samt samordna insatser mellan vuxen- och barnhandläggning i aktuella ärenden. Barnets bästa ska beaktas och barnrättsanalyser ska göras vid utredning och beslut.

Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt ska få det stöd och skydd som de behöver genom socialtjänsten. Samverkan med förskola, skola och polis ska stärkas för att möjliggöra tidiga och förebyggande insatser. Föräldrar erbjuds olika former av föräldraskapsstödsprogram och familjebehandling. Stödet till placerade barn och deras föräldrar ska fortsätta utvecklas i samarbete med socialnämnden, bland annat genom öppenvården och stadens familjehemsvård.

Nämnden tillgängliggör och utvecklar fritidsverksamheter för att möta ungas behov och nå målgrupper som idag inte tar del av fritidsverksamhet i större utsträckning, till exempel unga med funktionsnedsättning eller nyanlända (se även mål 2.4). Preventionsenheten fortsätter att utveckla sin samverkan med socialtjänstens övriga enheter samt externa aktörer för att utveckla insatser mot psykisk ohälsa. Ungdomsmottagningen tillhandahåller rådgivning och genomför socialt förebyggande insatser bland ungdomar, där arbetet med att i högre utsträckning nå ut till yngre pojkar prioriteras om behov föreligger.

Nämnden fortsätter att implementera Stadens program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT). Fältassistenternas arbete är en del av att öka vuxnas närvaro samtidigt som de bedriver ett uppsökande preventivt arbete i samarbete med polis och civilsamhälle, som syftar till att fler unga ska må bra och att deras användande av tobak,

alkohol och droger minskar.

Vuxna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Socialtjänsten ska möjliggöra för stadsdelens invånare att utvecklas utifrån sina förutsättningar samt erbjudas och få stöd i ett så tidigt skede som möjligt. Nämnden ansvarar för att personer med missbruksproblem får stöd och vård och med fokus på det förebyggande arbetet.

Personer som riskerar hemlöshet ska kontaktas och erbjudas stöd och rådgivning enligt Stockholms stads program mot hemlöshet samt riktlinjer för budget- och skuldrådgivning. Nämnden samverkar för att motverka hemlöshet och har en bosamordnare som arbetar vräkningsförebyggande. Försörjningsstödsenheten har även en särskild bolots som erbjuder råd och stöd till personer som är aktuella inom enheten och som antingen saknar bostad eller riskerar att förlora den. Stadsdelsnämnden ska tillsammans med socialnämnden och äldrenämnden fortsätta utveckla arbetssätt och utbud för olika målgrupper som riskerar hemlöshet såsom personer som är 65 år eller äldre, barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt personer som beviljas försöks- och träningslägenheter och Bostad först.

Personer aktuella inom socialpsykiatrin ska få stöd att öka sin delaktighet i samhället, återhämtning samt möjlighet till sysselsättning eller arbete. Möjligheterna att få ta del av arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning ska förbättras. För personer med psykisk ohälsa som står långt från arbetsmarknaden finns en öppen träffverksamhet med friskvårds- och kulturaktiviteter.

Arbetet med brukarperspektivet, brukarstyrd brukarrevision och Peer Support fortsätter, i syfte att öka den enskildes inflytande och medverkan samt för att ge verksamheten input till förbättrings- och utvecklingsarbetet.

Personer med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv och deltar på lika villkor i samhället

Nämnden arbetar för att personer med funktionsnedsättning ska erhålla insatser som anpassas efter den enskildes behov och förutsättningar och stärker förmågan till ett självständigt liv. Socialtjänsten ska se över handläggning och insatser så att alla, oavsett funktionsförmåga, kan känna sig delaktiga i sin utredning och kan tillgodogöra sig stöd från socialtjänsten.

Socialtjänsten ska uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet och fortsätta att utveckla och implementera rutiner för att säkerställa barnperspektivet samt barns delaktighet i handläggningen.

Fokusområden 2019

Stärkt samarbete med förskola och skola

Socialtjänsten ska särskilt stärka sitt samarbete med förskolan och skolan i syfte att så tidigt som möjligt identifiera barn som riskerar att utvecklas ogynnsamt och erbjuda stöd. Familjeenheten kommer bland annat att börja med "öppna hus" som ska vara två gånger per termin. Medarbetare inom förskolor och skolor bjuds in för information om hur socialtjänstens arbete bedrivs, anmälningsförfarandet samt möjlighet till diskussioner om samverkansfrågor. Kontaktvägar till socialtjänsten för orosanmälningar och rådgivning ska tydliggöras och vara kända. Förskolan ska ha väl fungerande rutiner för orosanmälningar. Familjeenheten kommer också att särskilt prioritera att delta vid exempelvis arbetsplatsträffar,

planeringsdagar och utbildningstillfällen som förskolan bjuder in till för dialog och kunskapsutbyte mellan verksamheterna.

Socialtjänsten ska även samverka kring insatser för att stabilisera skolgången eller bryta omfattande skolfrånvaro för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten.

Motverka psykisk ohälsa bland barn och unga

Stockholmsenkätens resultat från 2018 visar att en betydligt högre andel flickor än pojkar i årskurs 9 samt år 2 på gymnasiet lider av psykisk ohälsa, eller ofta känner sig ledsna och deppiga utan att veta varför. På den stadsövergripande nivån syns en viss tendens till försämrad psykisk hälsa sedan 2010 fram till 2018 års mätning, i synnerhet bland flickor. Under hela mätperioden uppger flickor, oavsett årskurs, en betydligt högre psykisk ohälsa jämfört med pojkar. Detta gäller oavsett vilken indikator på psykisk och psykosomatisk ohälsa det gäller. Jämförelsevis uppger fler pojkar än flickor bättre psykisk hälsa, större nöjdhet med sitt utseende samt att det är riktigt härligt att leva, oavsett årskurs i nästintill varje stadsdel. Flickor är därför en särskilt prioriterad målgrupp, tillsammans med hbtq-personer och ensamkommande ungdomar. Inom ramen för detta arbete ska samverkan med övriga vårdgivare samt hälso- och sjukvård vidareutvecklas. Socialtjänsten ska fokusera på det förebyggande arbetet och sätta in tidiga och evidensbaserade insatser för barn och unga i samverkan med övriga aktörer.

Motverka våld i nära relationer

Inget barn eller vuxen ska behöva uppleva våld eller annan utsatthet och nämnden arbetar enligt stadens program för våld i nära relationer och de förvaltningsövergripande rutiner som tagits fram. Relationsvårdscentrum i innerstaden (RVCI) är förvaltningens öppenvårdsenhet som drivs i samverkan med innerstadsstadsdelarna. Centret erbjuder evidensbaserade insatser för våldsutsatta och våldsutövare. Nämnden ska fortsätta utveckla stödinsatser vid placering av förälder med medföljande barn på skyddade boenden samt efter avslutad placering. Nämnden ska särskilt säkerställa kompetens kring särskilt sårbara gruppers risker för våldsutsatthet. Nämnden ska också motverka att det förekommer våld på de verksamheter som riktar sig till personer med funktionsnedsättning.

Systematiskt kvalitetsarbete

Klagomål, synpunkter och avvikelser hanteras utifrån beslutade rutiner, vilka utgör en del av kvalitetsledningssystemet. Samverkansformer inom förvaltningen samt med externa aktörer och huvudmän ska fortsätta att utvecklas med fokus på samarbete och tydliga gränssnitt.

Under året ska det sociala arbetets organisering utredas vidare tillsammans med socialnämnden, i syfte att utveckla ett mer familjeorienterat och teambaserat arbetssätt med den enskilde i fokus. Socialtjänstavdelningen planerar även att se över den egna organisationen och arbetssätt med målsättningen att skapa en effektivare och tydligare organisation (se aktivitet under mål 3.2).

Stöd- och serviceenheten ska fortsätta påbörjat arbete med kollegiala kvalitetsobservationer. Medan socialpsykiatrin ska medverka i stadens arbete med att anpassa och introducera metoden kollegial observation, för att förbättra kvaliteten i mötet mellan personal och brukare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och unga som bedöms ha skyddsbehov som har kunnat placeras under trygga förhållanden	100 %		Tertial
Kommentar Närmare beskrivning av indikatorn och mätmetod kommer enligt SLK att tas fram under 2019.			
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	84 %	84 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	91 %	Öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatrin som inte upplever diskriminering	91 %	Öka	År
 Andel brukare som trivs - funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		Fastställs 2019	År
Kommentar Beskrivning av indikatorn samt mätmetod är inte angiven av SLK ännu.			
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatrin	25 %	25 %	År
Kommentar Indikatorn bygger på en fråga till den enskilde på vilket sätt det beviljade stödet påverkar livssituationen. Ett svarsalternativ är "att jag klarar mer på egen hand".			
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	50 %	42 %	Tertial
Kommentar Indikatorn mäter vid avslut av ett ärende om personer som haft insatser avslutades i enlighet med uppgjord planering för den enskilde. Det ger en indikation att utvecklingen gått åt rätt håll för individen och att insatser haft avsedd effekt.			
 Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	90 %	tas fram av nämnd	Tertial
Kommentar Mätmetod kommer att tas fram under 2019 enligt SLK.			
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	78%	År
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	80 %	80 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god		-	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol		-	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika		-	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak		-	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld		-	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen		-	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal vräkningar som berör barn	0	tas fram av nämnd	Tertial
Kommentar			
Mätmetod och beskrivning av indikatorn kommer att utvecklas under 2019 enligt SLK.			
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	92 %	År

Stockholmsenkäten genomförs vartannat år, nästa gång är 2020, på grund av detta finns inget årsmål för indikatorerna 2019.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasieskolan.	2019-01-01	2019-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att barnskötare, socialsekreterare och medarbetare inom äldreomsorgen erbjuds vidareutbildning och kompetensutveckling.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna och civilsamhällets aktörer utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättningar.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för brukare som kommer från slutenvård.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av gällande riktlinjer med inriktning att alla stadsdelsnämnder ska inrätta lokala operativa samverkansforum för samverkan mellan skola, socialtjänst och polis.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med landstinget utveckla en stadsövergripande handlingsplan för att förebygga självmord.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda en komplettering av stadens relationsvårdcentrums verksamhet så att den även inkluderar stöd till barn som upplevt våld.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om det är möjligt att utveckla boendestöd inom missbruksområdet.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka möjligheter det finns och vilka insatser som skulle krävas, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten och inte våldsutövaren som bor kvar i det gemensamma boendet.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av riktlinjerna för hur socialtjänsten agerar när ett barn eller en ungdom stängs av från skolan med sikte på snabbare insatser.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn avseende stadens ungdomsmottagningar gällande bland annat organisation och huvudmannaskap.	2019-01-01	2019-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att införa kompetenshöjande insatser om könsstämpning genom att införa en särskild utbildning som riktas till personal inom skola, vård och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetssätt för att säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis ska hållas inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått eller misstänks ha begått brott.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.4.1 Förebyggande arbete och insatser av hög kvalitet ger barn och unga goda uppväxtvillkor

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Barnets perspektiv och barnrättsperspektivet är vägledande vid all kontakt med familjer och barn.
- Medarbetare har kompetens i att samtala med barn.
- Socialtjänsten använder stadens stödmaterial samt evidensbaserade metoder och arbetssätt för att säkerställa barnets bästa i ärenden som berör barn.
- Föräldrar erbjuds olika former av föräldrastödsprogram och familjebehandling.
- Samverka strukturerat inom stadsdelsområdet mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och hälso- och sjukvården.
- implementera Stadens program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT).

Förväntat resultat

Barn och ungas perspektiv och rättigheter synliggörs i socialtjänstens arbete. Barnets bästa uppmärksammas och socialtjänsten får vetskap om barn och unga som har behov av stöd eller skydd, dessa ges individuellt anpassade insatser som ger ett långsiktigt resultat och behovet av återaktualisering minskar. Minst 84 procent av de barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen ska inte vara aktuella 12 månader efter avslutad insats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden implementerar stadens program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad, samt förankrar det fortsatta arbetet genom lokala rutiner och samverkansformer	2019-01-01	2019-12-31
Socialtjänsten och förskolan ska särskilt stärka sitt samarbete i syfte att nå barn och deras familjer i ett tidigt skede	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.4.2 Vuxna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Vuxna med missbruksproblem får en individuellt utformad plan som ger den enskilde förutsättningar att lämna sitt missbruk genom användande av evidensbaserade insatser.
- Erbjudna personer inom socialpsykiatri insatser av hög kvalitet som bidrar till ökad självständighet.
- Arbeta enligt Stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck och i samverkan med relationsvåldscentrum i innerstaden, RVCI.

Förväntat resultat

Vuxna med missbruksproblem får stöd i enlighet med den plan som upprättats. Minst 50 procent av insatserna avslutas enligt plan. Av de personer som har beviljats stödinsatser inom socialpsykiatri är minst 80 procent nöjda med den utredning som genomförts och minst 25 procent upplever att de klarar mer själva. Minst 75 procent av de personer som har utsatts för våld avslutar insats enligt plan och kan leva ett liv fritt från våld.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel våldsutsatta personer som avslutar insats enligt plan	75 %		År
Kommentar			
Indikatorn mäter vid avslut av ett ärende om personer som haft insatser avslutades i enlighet med uppgjord planering för den enskilde. Det ger en indikation att utvecklingen gått åt rätt håll för individen och att insatser haft avsedd effekt.			

Nämndmål:

1.4.3 Personer med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv och deltar på lika villkor i samhället

Beskrivning

Nämnden arbetar systematiskt för att nå målet genom att:

- Utgå från Riktlinjer för ledsagning och ledsagarservice samt Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och bistånd enligt SoL (socialtjänstlagen) till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.
- Erbjudna personer med funktionsnedsättning som är i behov av stöd ett gott bemötande och delaktighet i utformningen av insatser präglade av hög kvalitet och rättssäkerhet.
- Sprida information om Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, till berörda verksamheter.
- Samarbeta med nämndens råd för funktionshinderfrågor.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning har fått ett gott bemötande och upplever att de varit delaktiga vid utredning och genomförande av insatser. Minst 90 procent med stöd och service för personer med funktionsnedsättning upplever att de blir väl bemötta av nämndens personal och minst 78 procent upplever att de kan påverka insatsens utformning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Information om stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, ska spridas till nämndens berörda verksamheter	2019-01-01	2019-12-31
Vid utformandet av nämndens nya lokaler ska rådet för funktionshinderfrågor, brukarrepresentanter samt berörda enheter inom socialtjänsten aktivt delta och samverka.	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för att alla äldre ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv, erbjudas förebyggande och sociala aktiviteter och, vid behov, en individanpassad vård och omsorg av hög kvalitet.

Äldreomsorgen ska präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål, ett värdigt bemötande och hög kvalitet på insatser och tjänster. De äldre ska uppleva delaktighet och medbestämmande, dels genom att kunna välja utförare men också genom inflytande över hur insatserna utformas och utförs.

Personalen ska ha hög kompetens om åldrandets sjukdomar och hur de påverkar personens aktivitetsförmåga. All personal ska bemöta de äldre och deras anhöriga på ett respektfullt sätt. Den enskildes önskemål ska tillmötesgå så långt det är möjligt och alla ska kunna känna att de har inflytande över sin vardag.

Hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden ska vara patientsäker och följa lagstiftning. En god samverkan mellan hälso- och sjukvården och äldreomsorgen är nödvändig för att kunna tillgodose den äldres behov ur ett helhetsperspektiv och underlätta bedömningar och beslut som kräver flera perspektiv och kompetenser.

Kvaliteten i verksamheten säkras genom individuppföljningar, avtals- och verksamhetsuppföljningar samt genom egenkontroller och en systematisk hantering av synpunkter och klagomål och andra avvikelser. Äldreförvaltningen har tagit fram en ny stadsgemensam modell för uppföljning, analys och redovisning av verksamheternas kvalitet och resultat. Under 2019 kommer förvaltningen att implementera modellen med början i uppföljning av vård- och omsorgsboende och dagverksamhet.

Äldreomsorgen ska arbeta personcentrerat, inkluderande och normkritiskt och alltid, där det är möjligt, följa upp och analysera resultat av bland annat brukarundersökningar utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Resultatet från brukarundersökningar för hemtjänst, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet 2018 visar relativt små skillnader i kvinnor och mäns nöjdhet med verksamheten, upplevelse av trygghet i verksamheten och upplevelse av att kunna påverka hur hjälpen utförs i hemtjänst och på vård- och omsorgsboende. Fler män än kvinnor är nöjda med sin hemtjänst och med sin dagverksamhet samt känner sig trygga med sin hemtjänst och upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten. Fler kvinnor än män känner sig trygga på och upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på sitt vård- och omsorgsboende. Fler män än kvinnor på vård- och omsorgsboende upplever att deras möjlighet att komma utomhus är bra, medan fler kvinnor än män upplever att måltiderna är trevliga stunder på dagen. Det är svårt att dra säkra slutsatser utifrån brukarundersökningarnas resultat. Verksamheterna arbetar därför vidare med att analysera resultaten tillsammans med inkomna synpunkter och klagomål, avvikelser, resultat från uppföljningar med mera för att hitta åtgärder för att öka nöjdheten bland både kvinnor och män.

Stockholms stad ingår i det finska förvaltningsområdet sedan 2010. Från och med februari 2019 blir staden förvaltningsområde även för samiska och meänkieli. Detta innebär bland annat att äldre ska erbjudas äldreomsorg och information på dessa språk till väsentlig del om de önskar. De äldre ska få information om detta i samband med att de ansöker om bistånd.

Förvaltningen behöver utarbeta rutiner i enlighet med den nya lagstiftningen.

Fokusområden 2019

Tryggt mottagande i hemmet

Under året kommer arbetet med att implementera modellen Tryggt mottagande att fortsätta. Det är en tidsbegränsad, biståndsbedömd insats som syftar till att öka tryggheten för den äldre och anhöriga i samband med utskrivning från hälso- och sjukvården. En undersköterska ansvarar för att hjälpa den enskilde med bland annat omsorgs- och serviceinsatser, koordinering av kontakter samt med att uppmärksamma och signalera vård- och omsorgsbehov i hemmet. Gruppen, som kommer att bestå av fyra undersköterskor, kommer organisatoriskt att höra till beställarenheten och utgå från lokaler på Kampementets vård- och omsorgsboende. Den ordinarie hemtjänsten utför beviljade omsorgs- och serviceinsatser under jourtid och helger. De kommer också att överta ansvaret för den enskilde när Tryggt mottagande avslutas.

I januari 2018 trädde lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS) i kraft. Lagens intention är att utskrivningsklara patienter ska tillbringa färre dagar på sjukhus. Den landstingsfinansierade öppna vården ska bli dirigent för samverkan och säkra den fortsatta vården utanför sjukhuset. Lagen syftar till att stödja samverkan mellan huvudmännen med målet att skapa en effektiv utskrivningsprocess som utgår från den enskildes behov och önskemål. Storsthlm och Region Stockholm har en tillfällig överenskommelse som reglerar samverkan i länet kring patienter som skrivs ut från sjukhus och som gäller fram till den 1 januari 2020. Arbeta pågår med att ta fram en långsiktig överenskommelse som bland annat reglerar betalningsmodell för de patienter där kommunerna får ett betalningsansvar i samband med utskrivning.

Kompetensförsörjning

Att driften av de två vård- och omsorgsboendena Rio och Kampementet under 2018 återtagits innebär att förvaltningen nu har 184 platser på vård- och omsorgsboende i egen regi. Äldreomsorgen har inför 2019 därför ett stort antal vård- och omsorgspersonal anställda, jämfört med tidigare år. Undersköterskor och sjuksköterskor är bristyrkesgrupper och verksamheten kommer under 2019 att arbeta för att rekrytera medarbetare och locka fler unga till yrket, bland annat genom att i högre utsträckning ta emot studenter och elever i verksamheten. Praktiksamordningen kommer att göras tillsammans med socialtjänsten. Verksamheten kommer också att ha ett internt arbete för att försöka hitta samarbetsformer och samordningsvinster mellan de olika enheterna i egen regi.

Från och med 1 januari 2019 införs tillståndsplikt för att bedriva hemtjänst. Samtliga privata utförare måste då ansöka om tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO). I det fall flera privata aktörer inte får sin tillståndsansökan beviljad kan det innebära att den kommunala hemtjänsten snabbt behöver mobilisera för att kunna ta emot ett större antal kunder. I Stockholmsområdet råder brist på och stor konkurrens om utbildade undersköterskor och att snabbt utöka sin kapacitet med bibehållen kvalitet kan bli en utmaning för verksamheten.

Personalkontinuitet i hemtjänsten

För att de äldre ska känna sig trygga att bo hemma med stöd av hemtjänsten ska personalkontinuiteten vara hög. Stadens kontinuitetsmätning 2018 visar att en brukare på

Östermalm med minst två besök om dagen i snitt möter 11,4 personer under en 14-dagarsperiod. Motsvarande resultat för 2017 var 12,4 vilket innebär att resultatet förbättrats och nu är något bättre än genomsnittet för staden, men det ligger fortfarande över fullmäktiges årsmål 2018 som var 10 personer under en 14-dagarsperiod. Under 2019 kommer hemtjänsten i egen regi därför att arbeta för att ytterligare förbättra kontinuiteten.

Stjärnmärkt hemtjänst

Under 2019 kommer hemtjänsten i egen regi att vidareutveckla kompetens, arbetssätt och bemötande av personer med demenssjukdom genom att fortsätta sitt arbete med Svenskt Demenscentrums utbildningsmodell Stjärnmärkt. Syftet med modellen är att ge personalen kunskap och verktyg för att utveckla det personcentrerade arbetet på sin arbetsplats. Utbildningsmodellen omfattar fyra undervisningstillfällen med reflektionsträffar. Inför varje tillfälle ska deltagarna förbereda sig genom att gå en webbutbildning och göra en hemuppgift. När minst 80 procent av personalen genomfört de fyra utbildningsstegen och arbetsplatsen arbetar utifrån utbildningsmodellens intentioner tilldelas den diplomaten Stjärnmärkt. Stjärnmärkningen omprövas varje år och innebär på så sätt en kontinuerlig kvalitets- och kompetenshöjande insats.

Mat och måltider

Maten ska vara god, vällagad och näringsrik och måltiderna ska upplevas vara trevliga stunder på dagen. Den enskilde ska kunna påverka vad som serveras. Brukarundersökningen 2018 visar att nöjdheten med maten och måltidssituationen varierar stort mellan olika vård- och omsorgsboenden på Östermalm (entreprenad och egen regi). Under 2019 kommer därför fokus att vara att inspirera och sprida goda arbetssätt till alla boenden i egen regi och entreprenad. Arbetet kommer att ske i samverkan med dietist. Äldreförvaltningen har aviserat att de under 2019 kommer att revidera nuvarande riktlinjer kring mat för äldre. Förvaltningen kommer utifrån det övergripande dokumentet att ta fram en lokal kostplan.

Palliativ vård

Palliativ vård är fortsatt ett fokusområde och under 2019 fortsätter de nätverksträffar som stadsdelens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) anordnar för palliativa ombud från enheterna för att möjliggöra erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden

För att utöka och komplettera utbudet av sociala aktiviteter kommer verksamheten under 2019 att starta ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden i egen regi. Utvecklingsarbetet kommer att ledas av äldreförvaltningen.

Förebyggande verksamhet

Under 2019 kommer den uppsökande verksamheten riktad till personer över 80 år och som inte har något biståndsbeslut att utvecklas i samverkan med det i oktober 2018 nyöppnade informationscentret på Bo Bergmans gata 4. Syftet är att i ett tidigt skede nå ut till äldre personer och berätta om äldreomsorgens utbud vad gäller exempelvis sociala insatser såsom träffpunkter. Att invånare tidigt nås av information om vad stadsdelen och andra erbjuder är viktigt för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering och även hög belastning på anhöriga. Frivilliga insatser är ett viktigt komplement för att stimulera till samvaro och aktivitet för äldre. Nämnden stödjer fortsatt en rad ideella föreningar som bidrar till att minska isolering

och ensamhet genom att erbjuda sociala och kulturella aktiviteter för stadsdelens äldre.

Vidareutveckling av aktivitetscenter och träfflokaler

Genom öppna träfflokaler och aktivitetscentra erbjuds social gemenskap för de som bor i ordinärt boende. På vård- och omsorgsboende och dagverksamhet erbjuds aktiviteter som utgår från de äldres önskemål, intressen och behov. Äldre ska ges möjlighet till regelbundna utevistelser. Under 2019 kommer verksamheten att fortsätta vidareutveckla aktivitetscentret Rioträffen, som ligger i anslutning till Rio seniorboende, och de öppna träfflokalerna på Bo Bergmans gata och i Ruddammen för att ytterligare söka ta tillvara och tillmötesgå besökarnas önskemål och behov av utbud och öppettider. Planeringen av utvecklingsarbetet kommer att göras tillsammans med verksamheternas besökare. Under 2018 har träffpunkterna erbjudit introduktion och gemensam träning i det för seniorer speciellt utformade utomhusgymmet i Tessinparken. Detta kommer att fortsätta även under 2019.

Digitalisering och välfärdsteknik

Äldreomsorgen ska vara öppen för att införa välfärdsteknik och digitalisering för att öka tryggheten för den enskilde, för aktivering och samvaro och för att utföra arbetsuppgifter som exempelvis dokumentation. Äldreomsorgen kommer under 2019 att arbeta vidare med att införa välfärdsteknologi i verksamheterna för att skapa trygghet och för aktivering och kommunikation. I slutet av 2018 fick äldreomsorgen riktade stadsbidrag för införande av välfärdsteknik. Medlen användes för att köpa in bland annat surfplattor att använda för aktivering och kommunikation, gungstolar speciellt anpassade för personer med demenssjukdom, VR- glasögon, produkt för att kunna cykla i digital gatumiljö samt robotkatter. För att förbereda för digitala lösningar och arbetssätt användes medlen även för att installera trådlöst nätverk på de vård- och omsorgsboenden (egen regi och entreprenad) som inte tidigare haft detta. Under 2019 kommer verksamheten att anordna utbildning och workshops för personal för att inspirera och visa på hur produkterna och tekniken kan användas i verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	73 %	70 %	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	57 %	57 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	85 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	77 %	76 %	År
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	81 %	81 %	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	88 %	87 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	95 %	92 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	85 %	84 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	81 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	11	Fastställs 2019	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med Stockholms läns landsting utreda hur biståndsbedömarrollen kan utvecklas mot en renodling av å ena sidan myndighetsutövning, å andra sidan rådgivning och vägledning. Detta ska säkerställa en sammanhållen planering och tillgänglig uppföljning av samhällets insatser som utgår från den enskilde äldres behov och perspektiv.	2019-01-01	2019-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att få äldreomsorg på sitt modersmål.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

1.5.1 På Östermalm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta evidensbaserat och i enlighet med lagar, riktlinjer och övriga styrdokument.
- Fortsätta implementera stadens riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorg för att säkerställa att myndighetsutövningen är rättssäker och likställig.
- Genomföra uppföljningar på individ-, avtals- och verksamhetsnivå samt systematisk hantera synpunkter och klagomål och andra avvikelser.
- Kompetensutveckla medarbetare och chefer utifrån verksamhetens behov.
- Möjliggöra deltagande i sociala sammanhang och varierade aktiviteter utifrån de äldres intresse och funktionsförmåga.

Förväntat resultat

Äldre är fortsatt nöjda med bemötande och insatser och upplever att deras behov och önskemål efterfrågas och respekteras. Välfärdsteknik används för aktivering, trygghet och kommunikation på verksamheterna. Maten på vård- och omsorgsboenden är god och vällagad och måltiderna upplevs vara trevliga stunder på dagen. Personalkontinuiteten i hemtjänsten är hög.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel brukare i hemtjänst egen regi som är nöjda med bemötandet	98 %		År
 Andel brukare inom hemtjänsten som upplever att biståndsbeslutet motsvarar behovet.	73 %		År
 Andel brukare på dagverksamhet i egen regi som är nöjda med bemötandet.	100 %		År
 Andel brukare på vård- och omsorgsboende i egen regi som tycker att maten smakar bra.	70 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel brukare på vård- och omsorgsboende i egen regi som är nöjda med bemötandet	91 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbetet med Stjärnmärkt i hemtjänsten egen regi	2019-01-01	2019-12-31
Förvaltningen kommer att redovisa antalet avslag till vård- och omsorgsboende i samband med tertialrapporterna och verksamhetsberättelsen	2019-01-01	2019-12-31
Genomföra ett utvecklingsarbete med ungdomsbesök i äldreomsorgen.	2019-01-13	2019-12-31
Genomföra utbildning och inspirationsseminarier kring mat och måltider för personal på vård- och omsorgsboenden.	2019-01-01	2019-12-31
Höja medarbetarnas kunskap om och bemötande av äldre HBTQ+ personer.	2019-01-01	2019-12-31
Implementera arbetssättet Tryggt mottagande i hemmet	2019-01-01	2019-12-31
Ta fram en lokal kostplan för äldreomsorgen	2019-01-01	2019-12-31
Utbilda och inspirera medarbetare i användande av välfärdsteknik och digitala lösningar i verksamheten.	2019-01-01	2019-12-31
Vidareutveckla aktivitetscentret i anslutning till Rio seniorboende och övriga öppna träffpunkter i stadsdelen.	2019-01-01	2019-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för ett gott samarbete med det lokala näringslivet. Under året ska formerna för näringslivsdialog ses över och utvecklas, i samverkan med bland andra Stockholm Business Region AB.

Stadsdelsnämnden är en aktiv part i stadsutvecklingen och bevakar att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden, parker och grönområden samt idrott och kultur beaktas tidigt i stadsplaneringen. På Östermalm finns ett attraktivt kultur- och fritidsutbud tillgängligt för alla. Nämndens verksamheter erbjuder kulturella upplevelser och träffpunkter för olika åldrar. Nämnden stöttar det lokala kulturlivet och ideella föreningar som kompletterar nämndens verksamheter och tillhandahåller kultur- och fritidsaktiviteter riktade till barn och unga, personer med funktionsnedsättning och äldre. Nämndens regelverk för föreningsstöd medverkar till att föreningarna har förutsägbara villkor att verka på och att uppföljning görs som säkerställer att föreningsstöd endast går till föreningar som stödjer demokratiska värderingar. Under hösten 2019 startar en ny parklek i Norra Djurgårdsstaden. En öppen förskola ska inrymmas och på kvällar och helger ska föreningar ha möjlighet att nyttja lokalen. Nämnden planerar en översyn av hur nämndens fritidsverksamheter för unga kan utvecklas i syfte att anpassa verksamheten efter ungas levnadsmönster och behov. Östermalms parker och grönområden utvecklas för att främja livskvalitet och hälsa genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion.

Nämnden arbetar för att parker och grönområden ska anpassas till nya klimatförutsättningar och bidra till en mångfald av ekosystemtjänster. Med stadens miljöprogram som grund arbetar nämnden för att verksamheterna ska bli mer miljömässigt hållbara. Klimatinvesteringsmedel söks för att energieffektivisera verksamhetslokaler och andra klimatbesparande åtgärder.

Nämnden fortsätter även att arbeta med miljöanpassade transporter, giftfria verksamheter samt ekologisk mat. En minskad uppkomst av avfall uppnås genom att minimera användandet av engångsprodukter, minska matsvinn samt genom återbruksarbete. Avfall som ändå uppstår ska återvinnas och matavfall ska sorteras ut.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för ett gott samarbete med det lokala näringslivet och samverka med Stockholm Business Region AB samt andra berörda nämnder.

Det ska råda gynnsamma förutsättningar och vara tryggt att verka inom Östermalms stadsdelsområde. Nämnden arbetar sedan tidigare med platsamverkan (jämför mål 1.2) där samverkan med lokala näringsidkare är en mycket viktig del, liksom samverkan med polis och andra för den aktuella platsen relevanta aktörer. Detta arbete kommer fortsätta att utvecklas under året.

Nämnden har därtill en kontinuerlig dialog med, och uppföljning av, de företag som driver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden.

Fokusområden 2019:

Utveckla formerna för näringslivsdialog

Som ett led i nämndens arbete för att Östermalms stadsdelsområde ska vara en attraktiv och bra plats att verka på inrättade nämnden under 2018 ett näringslivsråd. Rådets syfte är att skapa bättre kontakt och samverkan mellan stadsdelsnämnd, stadsdelsförvaltning och lokalt näringsliv. Samtidigt utsågs även en näringslivssamordnare för att underlätta för företagare som vill eller behöver ha kontakt med staden samt för att vara behjälplig i att hitta rätt kontaktvägar. I näringslivsrådet ingick inledningsvis två företrädare för det lokala näringslivet, nämndens ordförande och vice ordförande, en representant från Invest Stockholm samt stadsdelsdirektör, näringslivssamordnare och andra berörda tjänstepersoner från förvaltningen.

Näringslivsrådet har fungerat väl på så sätt att rådet fungerar som en ny kontaktyta och därmed finns det nu bättre möjligheter för dialog om näringslivsfrågor. Dock har bara en liten del av stadsdelsområdets lokala näringsliv hittills varit representerat i rådet. Inför 2019 har förutsättningarna dessutom förändrats något då den företagsgrupp som representerade företagare i Norra Djurgårdsstaden har beslutat att lägga ned sin lokalförening. Stadsdelsnämndens näringslivsarbete kommer därför att ses över, inklusive näringslivsrådets funktion och utformning. Under 2019 ska nämnden utveckla formerna för näringslivsdialog, i samarbete med bland annat Stockholm Business Region AB.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	40 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål:

2.1.1 Nämnden har ett gott samarbete med det lokala näringslivet

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Genomföra platssamverkan och trygghetsvandringar med lokala näringsidkare där behov finns.
- Samverka med Stockholm Business Region.
- Utveckla nya former för näringslivsdialog under året.
- Näringslivssamordnaren är en tydlig kontaktpunkt in i förvaltningen och vidare till andra delar av stadens organisation.
- Ha en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som driver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden.

Förväntat resultat

Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som tryggt och företagsvänligt, och att samarbetet med stadsdelsnämnden är gott.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla nya former för näringslivsdialog	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Nämnden bidrar till fullmäktiges mål genom att vara en aktiv part i stadsutvecklingen och se till att invånarnas behov av nämndens verksamheter beaktas tidigt i stadsplaneringen. Det gäller behov av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden samt parker och grönområden. Genom samverkan med stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret verkar förvaltningen för att invånarnas behov tillgodoses. När det handlar om förtätning av områden är det särskilt angeläget att verka för tillräcklig tillgång av friytor, både vad gäller förskolegårdar och parker. I de remisser som kommer till nämnden bevakar förvaltningen tillgänglighetsfrågorna i alla typer av boenden.

Förvaltningen arbetar för ett tydligt barnperspektiv och jämställdhetsperspektiv i planeringen, bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser. Ur ett barn- och jämställdhetsperspektiv är det också viktigt med god tillgång till park-, lek- och idrottsmiljöer, inte minst i stadens utvecklingsområden.

Under året är stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden i fortsatt fokus. Detaljplaneförslag väntas inkomma för Kolkajen och Ropsten. Etappen Gasverket Östra börjar även byggas under året. I projektet Norra Djurgårdsstaden leder förvaltningen fokusgruppen Leva och bo. I samarbete med exploateringskontoret fortsätter bland annat arbetet med att nyinflyttade får introduktion och information om Norra Djurgårdsstadens hållbarhetsprofil och aktiviteter som temakvällar ordnas med fokus på hållbarhetsfrågor.

Andra remisser som förväntas under året är bland annat planprogrammet för Garnisonen samt

detaljplaneförslag för Sperlingens backe.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	tas fram av nämnden	År
Kommentar Enligt de planer som finns för utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden kommer det dröja fram till 2022 innan det finns ytterligare färdigställda bostäder med särskild service till personer med funktionsnedsättning.			

Nämndmål:

2.2.1 Stadsdelsnämnden är en aktiv part i stadsutvecklingen och invånarnas behov av nämndens verksamheter beaktas tidigt i stadsplaneringen

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- I remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevaka och verka för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden, parker och grönområden tillgodoses.
- Nyinflyttade i Norra Djurgårdsstaden får ta del av ett introduktionsmaterial.
- Tillsammans med exploateringskontoret ge ut ett nyhetsbrev om Norra Djurgårdsstaden.

Förväntat resultat

Utbyggnaden av bostäder och service i stadsdelsområdet sker i snabb takt. Det finns förskolor, bostäder med särskild service, äldreboenden och offentliga platser i tillräcklig omfattning. De nya invånarna i Norra Djurgårdsstaden välkomnas och får kännedom om stadsdelens hållbarhetsprofil och hur de kan bidra till att upprätthålla den.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Nämnden bidrar till fullmäktiges mål genom att säkerställa att hållbart resande och miljöeffektiva transporter med minskad biltrafik genomsyrar egna och upphandlade transporter. Nämndens arbete utgår från stadens miljöprogram och den resepolicy som nämnden beslutat om, därigenom bidrar nämnden även till att begränsa resor med flyg bland egna anställda.

Under 2018 genomfördes en kartläggning av medarbetarnas resvanor. Resultaten visade att 89 procent av medarbetarna använder sig av kollektivtrafik, gång och cykel som transportmedel i tjänsten. För att ytterligare öka denna andel införskaffades elcyklar till ett flertal verksamheter samt en elbil för längre transporter inom hemtjänst Östermalm Väst.

Fokusområden 2019

Utredning om möjligheter till fler distansmöten

Enligt nämndens resepolicy ska medarbetarna alltid först pröva om resan är nödvändig eller om den kan ersättas av ett distansmöte med stöd av videokonferens eller telefon. Är resan nödvändig ska i första hand gång, cykel eller kollektiva färdmedel användas som transportsätt. Det är fortfarande relativt få möten som sker på distans, trots att tekniken, Skype

eller Facetime till exempel, finns tillgänglig. Fysiska möten passar bättre inom vissa verksamheter och det är inte alltid samarbetspartners är bekväma med video- eller telefonkonferens, trots att det många gånger skulle vara bättre för miljön och mer tidseffektivt. Under 2019 planeras därför en kartläggning för att undersöka vilka typer av återkommande möten som idag kräver transport som skulle kunna ersättas med distansmöten.

Utredning om samordnade inköp och leveranser

Nämnden ska under året även kartlägga möjligheten att samordna inköp och leveranser till närliggande verksamheter, i syfte att minska antalet transporter.

Ansökningar om klimatinvesteringsmedel

Nämnden ansöker om klimatinvesteringsmedel för fortsatt satsning på skräpkorgar med solcellskomprimering. Komprimering och smart övervakning av fyllnadsgrad medför att tömning kan ske mer sällan. De solcellsdrivna skräpkorgarna kan minska antalet transporter med upp till 70 procent jämfört med en vanlig skräpkorg. Klimatinvesteringsmedel söks även för en fortsatt satsning på robotgräsklippare. Robotgräsklippare är självgående och behöver inte drivas av personal. De drivs på miljömärkt el och ersätter bensin- eller dieseldrivna gräsklippare vilket minskar utsläppen av koldioxid.

Nämndmål:

2.3.1 Transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från stadens Miljöprogram 2016-2019, Strategi för fossilbränslefritt Stockholm samt tillämpa den policy för resor i tjänsten som nämnden beslutat.
- Utredda vilka typer av återkommande möten som kräver transport som kan ersättas med distansmöten/videokonferens.
- Utredda möjligheten till att samordna inköp och leveranser till nämndens verksamheter, för att undvika att fler leveranser än nödvändigt körs ut till närliggande adresser.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp av växthusgaser genom mer hållbara transporter, leveranser och resande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta att testa robotgräsklippare, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls.	2019-01-04	2019-12-31
Genomföra miljörevision av driftentreprenörens maskinpark	2019-01-01	2019-12-31
Utredda möjligheterna till ökad samordning av beställningar/leveranser till verksamheter som har intilliggande adresser.	2019-01-01	2019-12-31
Utredda vilka typer av återkommande möten som idag kräver transport, som kan ersättas med distansmöten/videokonferens.	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda ett varierat utbud av kultur och fritidsaktiviteter för såväl unga som äldre. Aktiviteterna ska vara tillgängliga för alla oavsett kön, ursprung och funktionsförmåga. Barn och unga i förskolan, den öppna fritidsverksamheten och på fritidsgårdarna har möjlighet att ta del av meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. Nämnden stöttar det lokala kulturlivet samt ideella föreningar som kompletterar nämndens verksamheter och tillhandahåller kultur- och fritidsaktiviteter riktade till barn och unga, personer med funktionsnedsättning och äldre. Nämndens kultursekreterare har fortsatt uppdraget att vara stadsdelens samordningsfunktion avseende kultur, i nära samverkan med civilsamhällets organisationer och kulturnämnden. Östermalms parker och grönområden utvecklas för att främja livskvalitet och hälsa genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion.

Nämnden fortsätter att erbjuda öppna mötesplatser och fritidsverksamheter utifrån den befolkningsökning som sker. Målgruppen 0-12 år beräknas öka med 9,5 procent mellan åren 2017-2022. Därtill har många barn och unga sin skolgång på Östermalm, även om de bor på annat håll. Dessutom besöker många stadsdelen på fritiden, vilket skapar ett särskilt tryck på områdets parker, grönområden och anläggningar.

På Östermalm finns ett attraktivt kultur- och fritidsutbud tillgängligt för alla

Kulan är stadens mötesplats för samverkan mellan förskolan, skolan och kulturlivet. Det är både en utbudskatalog och en inspirationskälla med aktualiteter, möten och goda exempel. Arbetet utgår från Kultur i ögonhöjd. Stockholms stads program för barn- och ungdomskultur. I samarbete med kulturnämnden, utbildningsnämnden och stadens fria kulturaktörer utvecklas och anpassas arbetet inom ramen för Kulan och annan kulturverksamhet i förskolan. Nämndens förskolor, parklekar och fritidsverksamheter för unga arbetar för att stärka barnens tillgång till kultur och möjlighet till eget skapande.

Nämndens parklekar, Tessinparken, Humlegården och Gustav Adolfsparken, är öppna verksamheter vilket innebär att de vänder sig till alla, med fokus på barn och unga. Parklekarnas pedagogiska och kulturella innehåll utvecklas ständigt inom ramen för befintlig organisation och bemanning. I Humlegården finns också en ungdomspark, som är en öppen fritidsverksamhet och kompletterar de befintliga spontanidrottsarenorna. Parklekarna erbjuder besökarna naturliga lekmiljöer. Verksamheten utgår från barns och ungas intressen och ger utrymme för kreativt skapande.

Nämnden ansvarar för att barnen på förskolorna ska få möjlighet till en fysiskt aktiv dag. Enligt stadens idrottspolitiska program ska nämnden även främja fysisk aktivitet bland ungdomar 13-20 år. Föregående års Stockholmsenkät visar att en relativt stor andel av ungdomarna på Östermalm brukar delta i någon ledarledd fritidsaktivitet eller träning ofta eller ibland. Andelen är något mindre bland elever på årskurs 2 på gymnasiet, jämfört med elever i årskurs 9, men i båda fallen är andelen högre än stadens genomsnitt. Liksom genomsnittet för övriga stadsdelar är andelen pojkar som deltar i aktiviteter högre än andelen flickor, såväl i årskurs 9 som på gymnasiet.

En annan prioriterad målgrupp är personer med funktionsnedsättning från 7 år och uppåt.

Nämndens fritidsverksamheter ska erbjuda barn och ungdomar med funktionsnedsättning en regelbunden fysiskt aktiv fritid. Nämnden kommer under året bland annat att arbeta för att erbjuda fler barn och unga med funktionsnedsättningar möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet. Nämnden ansvarar för att personer boende på gruppboestad erbjuds möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet. Nätverket Fritid för alla ska stärkas, nämnden deltar aktivt i det arbetet. Utskicket Fritid och kultur för personer som bor i gruppboestad i Stockholms stad kommer varje vecka, och särskilda ombud inom nämndens bostäder med särskilt stöd, i egen regi, sprider detta till de boende. Den enskildes möjlighet till en aktiv fritid med friluftsliv och kultur säkerställs framför allt genom den individuella genomförandeplanen och de särskilda ombuden. Individuella behov och önskemål styr nämndens insatser för den enskilde.

Nämnden arbetar för att möjliggöra för stadsdelens äldre att få en vardag med hög livskvalitet genom att exempelvis erbjuda utevistelse, sociala aktiviteter, mötesplatser och kulturupplevelser.

Parker och grönområden möjliggör en mångfald av idrotts- och fritidsaktiviteter

I takt med att invånarna på Östermalm blir fler ökar behovet av ytor för idrott, motion och rekreation som skapar möjlighet till idrotts- och fritidsaktiviteter. Det är viktigt att utforma parkerna så att de ger förutsättningar för ett jämställt nyttjande för alla åldrar.

Stadsdelsnämnderna ska, tillsammans med idrottsnämnden, definiera och undanröja eventuella hinder som finns för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i idrotts- och fritidsverksamheter. Tillgänglighetsanpassade utomhusgym och stadsodlingar ger möjligheter till motion och rörelse. När nya parker anläggs i exploateringsområden arbetar nämnden för att invånarnas behov ska tillgodoses. Nämnden verkar även för stärkt samarbete med fastighetsnämnden. Tillgången till lek i stadsdelsområdet stärks genom att Krubbans lekplats färdigställs under året och lekplatserna i Dianaparken och Starrängsringen rustas upp. Även Humlegårdens parklek får ny lekuprustning. Tillgänglighetsåtgärder genomförs i nämndens parklekar för att alla ska kunna delta i aktiviteterna på lika villkor.

Fokusområden 2019

Ny mötesplats i Norra Djurgårdsstaden

Under hösten 2019 startar en ny parklek, med arbetsnamn Jackproppen, i Norra Djurgårdsstaden. En öppen förskola ska inrymmas och på kvällar och helger ska föreningar ha möjlighet att nyttja lokalen.

Översyn av nämndens fritidsverksamheter för unga

Nämndens fritidsverksamheter ska vara trygga och jämställda mötesplatser som skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främja delaktighet i samhället. Stockholmsenkäten 2018 visar att Östermalm är den stadsdel i staden som har lägst andel elever som uppger att de brukar vara på fritidsgård eller träffpunkt ofta eller ibland. Endast 7 procent av pojkarna och 6 procent av flickorna i årskurs 9 uppgav att de brukar vara på fritidsgård, jämfört med stadens genomsnitt som var 22 procent av pojkarna och 18 procent av flickorna. I årskurs 2 på gymnasiet instämde 3 procent av pojkarna och 2 procent av flickorna på Östermalm i påståendet, jämfört med genomsnittet för staden som var 15 respektive 8 procent.

Nämnden har en egen fritidsverksamhet för ungdomar, Humlanhuset. Därtill finansierar

nämnden Hjorthagens ungdomsgård, som drivs av en ideell förening. Nämnden planerar en översyn som ska utreda hur nämndens fritidsverksamheter för unga kan utvecklas i syfte att anpassa verksamheten efter ungas levnadsmönster och behov. Verksamheterna behöver göras kända, för att säkerställa att de når ut till fler unga inom olika målgrupper såsom unga med funktionsnedsättning, flickor, HBTQ-personer och nyanlända. Dessutom bör utredningen titta på hur verksamhetslokalerna bättre kan samutnyttjas med andra verksamheter.

Fortsatt satsning på utomhusaktivitet och spontanidrott

En dialog ska genomföras om förslag till vinterplan för Östermalms parker. Planen syftar till att göra parkerna mer levande på vintern med utökade aktiviteter för parkbesökare.

För att stärka aktiviteterna i Kaknäsområdet anläggs en discgolfbana. Vid Humlegården färdigställs upprustningen kring Humlanhuset, en basketplan ska byggas och ytan invid huset ska göras iordning. Nämnden verkar även för anläggning av skatepark samt pingisbord i Norra Djurgårdsstaden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv		-	År
Kommentar Indikatorn följs upp vartannat år i Stockholmsenkäten och därför sätts inget målvärde för 2019.			
 Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	74 %	74 %	År
 Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter	75 %	75 %	År

Nämndmål:

2.4.1 På Östermalm finns ett attraktivt kultur- och fritidsutbud tillgängligt för alla

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Beakta Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022.
- Nämndens verksamheter erbjuder varierande kultur- och fritidsaktiviteter samt möjlighet till eget skapande.
- De aktiviteter som erbjuds inom öppna fritidsverksamheter och träffpunkter är tillgängliga för alla.
- Verksamheternas kulturombud erbjuds utbildningsinsatser och möjlighet att sprida goda exempel genom interna nätverk.
- Stödja föreningar som bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, personer med funktionsnedsättning samt äldre.
- Tillämpa ett regelverk för föreningsstöd med tydliga och transparenta principer och samverka med kulturnämnden och övriga bidragsgivande nämnder för att ensa regelverk och bidra till förutsägbara villkor för ideella föreningar.
- Göra en översyn av nämndens fritidsverksamheter för unga.

Förväntat resultat

Invånare i alla åldrar erbjuds ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som är tillgängliga för alla. Uppföljningen av föreningsstödet visar att de föreningar som får stöd av nämnden är seriösa, utgår från demokratiska värderingar och bidrar till utbudet av aktiviteter för barn, funktionsnedsatta och äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Besluta om och implementera en lokal kulturplan för att säkra interna rutiner och ett systematiskt kulturarbete inom nämndens alla verksamhetsområden.	2019-01-01	2019-12-31
Fortsätta kultur- och läsombudens kompetensutveckling inom området normkritik. Ta fram förslag på normkritisk litteratur, i samarbete med biblioteket, som förskolorna kan köpa in.	2019-01-01	2019-12-31
Översyn av nämndens fritidsverksamheter för unga, med avseende på kännedom, verksamheternas innehåll samt möjligheten att samutnyttja lokalerna med andra verksamheter.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

2.4.2 Östermalms parker och grönområden möjliggör en mångfald av idrotts- och fritidsaktiviteter

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Parker och grönområden utvecklas enligt Östermalms parkplan för att utgöra mångfunktionella ytor och erbjuda ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar.
- Fortsätta satsningen på utomhusaktiviteter och möjligheter till spontanidrott.
- Bjuda in invånare till dialog om förslaget till vinterplan för Östermalms parker, som ska göra parkerna mer levande på vintern med utökade aktiviteter för besökare.
- Tillgänglighetsåtgärder genomförs i parklekarna.

Förväntat resultat

Andelen invånare som upplever att det finns goda möjligheter till aktiviteter, spontanidrott och rekreation i Östermalms parker och grönområden ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel invånare i stadsdelen som är nöjda med möjligheterna att spontanidrotta (motionera/idrotta utan ledare/tränare)	85 %		År
Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och grönområden	87 %		År
Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till picknick och lugn och ro i parker och grönområden	95 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för miljömässigt hållbara verksamheter samt parker och grönområden som är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster. Nämnden ansöker om klimatinvesteringar till insatser för energieffektivisering och minskad klimatpåverkan.

Nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

Drygt hälften av nämndens förskolor har sedan tidigare erhållit miljöcertifiering enligt modell Grön flagg/Skola för hållbar utveckling. Grön Flagg är ett verktyg som synliggör verksamheternas uppdrag kring miljö och hållbarhet, kopplat till mål i läroplanen. Lärande för hållbar utveckling förutsätter att barnens egna utforskande frågor och kreativa idéer blir vägvisande i det pedagogiska innehållet, något som är centralt i arbetet med Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling. Fokus i det fortsatta arbetet är att bibehålla kunskaperna och arbetssättet som införskaffats genom Grön Flagg.

Giftfria material ska användas i parkerna och gammalt material som inte uppfyller stadens miljökrav byts successivt ut. Under året skaffar sig förvaltningen fördjupad kunskap om bland annat virke, konstgräs, gummibeläggningar samt om behandling och miljömässiga och ekonomiskt hållbara material i parker och grönområden utifrån miljöförvaltningens rekommendationer.

Nämndens verksamheter har god kontroll på vilka kemikalier och kemiska produkter som används och har slutat använda de mest skadliga ämnena för människa och miljö, enligt Chemsofts kriterier. Utifrån stadens övergripande mål om ett giftfritt Stockholm har förskolan ett viktigt uppdrag i att minska barns exponering för skadliga kemikalier. Förskolan ska erbjuda barnen kemikaliesmarta pedagogiska miljöer och material. Medarbetarna får kunskap om kemikaliesmarta förhållningssätt och rutiner. Nya inköp i verksamheterna görs utifrån ett kemikaliesmart perspektiv och med försiktighetsprincipen i beaktande. Det innebär att i första hand välja natur- och naturliga material istället för syntetmaterial. Pedagogiska överväganden vägs givetvis också in. De kommunala parklekarna och öppna förskolan är liksom tidigare inkluderade i utbildningar och nätverk.

I arbetet med en kemikaliesmart förskola spelar köken och kockarna en viktig roll. Det är av stor betydelse att förskolorna serverar god och näringsriktig mat som tillagas så nära verksamheten som möjligt. Under året fortsätter arbetet med att göra förskolans måltid klimat- och kemikaliesmart. En utbildning om vegansk matlagning kommer att genomföras för samtliga kockar. Matavfallet sorteras och mäts periodiskt under höst och vår i syfte att synliggöra matavfallet och tillsammans på förskolan analysera var det uppstår och hur det kan minskas. För att öka kunskapen bland personalen kommer goda exempel från förskoleverksamheten, om matsvinn, upphandling, klimatsmart-, vegetarisk- och ekologisk mat, att spridas vidare till nämndens övriga verksamheter som serverar mat, exempelvis dagverksamheterna inom äldreomsorgen.

Nämnden arbetar även vidare med att en större andel avfall ska hanteras korrekt, enligt Stockholm vatten och avfalls avfallstrappa. Nämnden eftersträvar att i fallande ordning

förebygga, återanvända, materialåtervinna, energiåtervinna och i sista hand deponera avfallet. Material och produkter med lång livslängd väljs företrädesvis.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

I parker och grönområden produceras en rad ekosystemtjänster som staden och människan är beroende av eftersom de renar luft och vatten, minskar buller och får oss att må bättre. Under året deltar förvaltningen i stadens arbete med biologisk mångfald.

Förvaltningen genomför vegetationsåtgärder längs med delar av Gärdesgatan i syfte att stärka ekosystemtjänsterna och öka den biologiska mångfalden. En restaurering av våtmarken Kaknäs ängar genomförs i syfte att öka områdets ekologiska, biologiska, rekreativa och kulturella värden enligt målen för våtmarker i Kungliga Nationalstadsparken. Genom att etablera strandzoner bidrar åtgärden till förbättring av dammens morfologi (utformning), vilket bidrar till att förutsättningarna för växt och djurliv förbättras. Dammen ska stärka den lokala populationen av groddjur och genom skapande av så kallad flytande våtmark ska fågellivet gynnas.

Förvaltningen deltar även i exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets planering av stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden och verkar för att de ekologiska sambanden ska stärkas. I samarbete med exploateringskontoret anläggs en ny damm för större vattensalamander vid Brunslätten på Djurgården som ersätter den befintliga dammen vid Louddens oljehamn.

Stadsodlingar gynnar både biologisk mångfald och stärker sociala sammanhang. Arbetet med brukaravtal för odling fortsätter och en ny stadsodling väntas starta i lekplatsen Plockepinn på Sportfältet.

Fokusområden 2019

Fortsatt satsning på energieffektivisering

Nämnden planerar att fortsätta arbetet med att byta ut ålderstigen belysning till LED-belysning inom förskolan samt att inventera och byta ut vitvaror mot mer energieffektiva alternativ, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls. Nämnden planerar även att renovera gamla och uttjänta ventilationsanläggningar, som förvaltningen enligt hyresavtal ansvarar för, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls.

Fortsatt satsning på vegetarisk och ekologisk mat

Vegetarisk och ekologisk mat väljs som huvudalternativ för deltagarna vid intern representation, catering eller konferens. Om fisk serveras ska den i möjligaste mån vara miljöcertifierad, till exempel med MSC eller ASC märkning.

Resurseffektiva kretslopp

Förvaltningen kommer under året att verka för ett stärkt samarbete med trafikkontoret och Stockholm vatten och avfall AB i syfte att förbättra och effektivisera skräphanteringen så att den offentliga miljön upplevs ren och snygg oavsett förvaltningsgränser.

Klimatinvesteringsmedel söks för att fortsätta satsningen på miljösmarta skräpkorgar. Skräpkorgarna är digitala och effektiviserar skräphanteringen i stadsdelsområdet genom att komprimera skräpet och meddela entreprenören när de behöver tömmas. Förvaltningen genomför workshops med entreprenören om skötsel och användning av funktionerna på de

miljösmarta skräpkorgarna. Miljösmarta skräpkorgar kommer placeras ut vid Ekorrparken, Jaktparken och Londonparken.

För att bidra till ökad återvinning kommer Ta- och ge-hyllor/lådor (TAGE-lådor) införas inom tillämpbara verksamheter och återbruksdagar/klädbytdagar ska arrangeras vår och höst för förskolans barn och föräldrar. För att minska uppkomsten av avfall planerar nämnden att kartlägga och minimera användningen av plast- och engångsartiklar i verksamheterna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %	75%	År
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	60 %	100%	År
Kommentar Förvaltningen har fört in krav från Byggvarubedömningen i pågående upphandling av ny bygg- och anläggningsentreprenad.			
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	51 %	50%	År
Kommentar Summan ekologiska livsmedel ska konteras på konto 6442 i stadens ekonomisystem. För kostentreprenader ska andelen ekologiska livsmedel som leverantören redovisar i sin statistik konteras på konto 7461. <i>Indikatorn omfattar inte representation, catering och övriga inköp då det inte finns ett enhetligt system för insamling av data för dessa inköp.</i>			
 Köpt energi (GWh)	2,6 GWh	1735 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och berörda bolag utreda om flytande papperskorgar i anslutning till stadens strandbad kan förbättra den lokala stadsmiljön och minska plasten i stadens vattendrag	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

2.5.1 Nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Genomföra åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.
- Kartlägga skadliga kemikalier, fasa ut och ersätta dem.
- Köpa in ekologiska livsmedel och servera mer vegetarisk mat.
- Anpassa arbets sätt, förändra beteenden och genomföra energibesparingsåtgärder.
- Förebygga, återanvända, sortera och återvinna avfall.
- Kartlägga och identifiera verksamheter som ännu inte har matavfallshantering samt att skapa kontakt mellan dessa verksamheter och Stockholm vatten och avfall AB.
- Minimera användningen av plast och engångsartiklar.
- Miljösamordnaren sprider goda exempel och erbjuder utbildning och nätverk för verksamheternas miljöombud.
- Erbjuder erfarenhetsutbyte och utbildning till förskolornas kocknätverk.

Förväntat resultat

Minskad användning och exponering av skadliga kemikalier. Minskad uppkomst av avfall. Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna är fortsatt hög.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Köpt energi per kvadratmeter lokalyta (kWh/kvm)	57,3		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsatt satsning på miljösmarta skräpkorgar med solcellskomprimering, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls.	2019-01-01	2019-12-31
Föreläsning för förskolornas kockar om vegansk matlagning.	2019-01-01	2019-05-31
Inventering och utbyte av vitvaror såsom spis, ugn och kylskåp inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls.	2019-01-01	2019-12-31
Kartlägga, fasa ut och ersätta engångsartiklar i verksamheterna.	2019-01-01	2019-12-31
Renovering av gamla och uttjänta ventilationsanläggningar som förvaltningen enligt hyresavtal ansvarar för, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls.	2019-01-01	2019-12-31
Ta och ge hylla/låda, TAGE-lådor, införs inom tillämpbara verksamheter.	2019-01-01	2019-12-31
Utbyte av ålderstigen belysning till LED-belysning inom förskolan, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls.	2019-01-01	2019-12-31
Vegetarisk och ekologisk mat ska väljas som huvudalternativ för deltagarna vid intern representation, catering eller konferens.	2019-01-01	2019-12-31
Återbruksdag/klädbytdag arrangeras vår och höst för förskolans barn och föräldrar.	2019-01-01	2019-12-31

Nämndmål:

2.5.2 Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

Beskrivning

Nämnden arbetar för att uppnå målet genom att:

- Delta i stadens arbete för biologisk mångfald.
- Genomföra vegetationsåtgärder som stärker ekosystemtjänster och biologisk mångfald.
- Tillämpa strategier för dagvattenhantering.
- Restaurera våtmarken Kaknäs ängar.
- Erbjuda brukaravtal för stadsodling.

Förväntat resultat

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Restaurering av våtmark vid Kaknäs ängar.	2019-01-01	2019-12-31
Sköta strandlinjerna inom stadsdelsområdet så att både rekreation och biologisk mångfald främjas.	2019-01-01	2019-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram en skötselplan för Gärdsgatan och genomföra åtgärder.	2019-01-01	2019-12-31
Ta fram en trädvårdsplan för Gustav Adolfsparken.	2019-01-01	2019-12-31
Utreda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i varje parkupprustningsprojekt.	2019-01-01	2019-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden bidrar till fullmäktiges inriktningsmål genom att arbeta för att ha en budget i balans och god prognossäkerhet. Nämnden arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheten. Nämndens verksamheter är effektiva, innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter. Verksamheterna tar del av och sprider systematiskt goda exempel på effektiva arbetssätt. Nämnden fortsätter arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv, där det är relevant, i analys, beslutsfattande, planering och utförande av verksamheten.

Med utgångspunkt i stadens personalpolicy arbetar nämnden för att vara en attraktiv arbetsgivare som kan behålla, utveckla och attrahera kompetenta medarbetare som vill och kan vara med och utveckla verksamheten för att nå uppsatta mål. Nämnden strävar efter att erbjuda trygga arbetsvillkor, kompetensutveckling och en hälsosam arbetsmiljö fri från diskriminering och kränkande särbehandling. Ledarskapet ska präglas av tillit och aktivt främja en öppen och tillåtande kultur. Nämnden har utarbetat en långsiktig kompetensförsörjningsplan 2018-2022, som har reviderats inför 2019.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna. För att nämndens resurser ska användas på bästa sätt är det viktigt att samtliga verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Alla verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling och effektivisering.

Nämndens budget uppgår till 1 475,5 mnkr för kostnader och 47,2 mnkr för intäkter, netto 1 428,3 mnkr, vilket är en ökning av budgetramen i jämförelse med verksamhetsplan 2018 med 3 procent eller 41,8 mnkr. Stadsdelen växer och resursfördelningssystemet tar hänsyn till demografiska och socioekonomiska variabler. Budgetökningen ska bland annat möta att fler barn behöver förskoleplats och att de äldre i befolkningen prognostiseras öka i antal i stadsdelen.

Ersättningsnivåerna till utförare av olika insatser har höjts: Förskolepengen med 2 procent, för hemtjänstinsatser med 2 procent, för vård och omsorgsboende med 2,6 procent och för servicebostäder/gruppboende med 1 procent.

Fokusområde 2019

Införande av förbättrade budget- och prognosverktyg

Budgetansvariga ska under året erbjudas utbildning i stadens nya gemensamma budget- och prognosverktyg, GPS.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

3.1.1 Nämnden har en budget i balans

Beskrivning

Nämnden arbetar systematiskt för att uppnå målet genom att:

- Ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och nämndnivå genomförs månadsvis.
- Vid befarade underskott vidta åtgärder för en budget i balans.
- Under året utbilda budgetansvariga i stadens nya gemensamma budget- och prognosverktyg, GPS.

Förväntat resultat

Budget i balans och god prognossäkerhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbilda budgetansvariga i stadens nya gemensamma budget- och prognosverktyg, GPS.	2019-01-01	2019-12-31
Utbildning av fakturahandläggare i redovisningsfrågor.	2019-01-01	2019-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö. Ett aktivt ledar- och medarbetarskap eftersträvas, där ständiga förbättringar i verksamheten uppnås genom att medarbetarnas idéer och förslag till lösningar tillvaratas. Ledarskapet ska präglas av tillit och aktivt främja en öppen och tillåtande kultur.

Attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Nämnden arbetar för en hälsosam arbetsmiljö där medarbetarna upplever en bra arbetssituation och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. En sund arbetsmiljö påverkar både sjukfrånvaron och personalrörligheten. Detta uppnås bland annat genom systematiskt arbete med att utveckla arbetssätt och metoder som syftar till att förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Inom socialtjänsten och äldreomsorgen sker fortsatt arbete med handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för biståndshandläggare och socialsekreterare. Riktade utbildningar inom området hot och konflikthantering kommer att genomföras inom äldreomsorgen och socialtjänsten.

Om medarbetare utsätts för våld och hot finns det stöd och tydliga rutiner. Löpande riskbedömningar och upprättande av handlingsplaner är en del av det förebyggande arbetet. Insatser för att höja säkerhetsmedvetandet hos medarbetarna kommer att genomföras under året. Informationsmöten om stadens incidentrapporteringsystem IA, är planerade, för att säkra att det är känt samt att anmälan görs om någon utsätts för hot och våld, tillbud, arbetsskador eller vid annan avvikelser.

Förvaltningen kommer fortsätta arbetet med att motverka diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier genom att bland annat ta fram APT-material för kränkande särbehandling. I medarbetarenkäten 2018 uppgav 87 procent av medarbetarna att de visste vart de ska vända sig om de upplever sig utsatta för kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller diskriminering.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning. Rätt kompetens för respektive uppdrag är avgörande för att skapa en effektiv organisation. Nämnden prioriterar åtgärder för att behålla och utveckla befintliga medarbetare, där den löpande dialogen mellan medarbetare och chef är viktig. Den individuella utvecklingsplan som upprättas i samband med medarbetarsamtalet är kopplad till verksamhetens mål och är ett led i att minska identifierat kompetensgap och säkra kompetensförsörjningen. Förvaltningen strävar efter en sammanhållen löneprocess och ett utvecklingsarbete gällande medarbetarsamtal och förvaltningsövergripande lönekriterier för medarbetare och chefer pågår.

Ett tillitsfullt ledarskap med en öppen och innovativ kultur där medarbetarna ges utrymme, inflytande och förutsättningar att prova nya idéer eftersträvas, då det bidrar till verksamhetsförbättringar och till högre kvalitet i verksamheterna. Förutsättningar, roller, mandat och befogenheter ska ses över för att skapa tydlighet och hållbara förutsättningar i chefsuppdraget. En del i att vara en attraktiv arbetsgivare är att kunna erbjuda trygga anställningar och heltid som norm. Nämnden fortsätter arbetet med att minska deltidsanställningar och allmänna visstidsanställningar. För att hålla personalrörligheten på en sund nivå är det viktigt att få kännedom om hur de som väljer att sluta upplevt förvaltningen som arbetsgivare. Feedback och förbättringsförslag inhämtas på flera nivåer. Dels på arbetsplatsen genom avslutningssamtal, dels på avdelnings-/förvaltningsnivå genom den avslutningsenkät som HR-avdelningen genomför.

Effektiva och innovativa verksamheter som tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Nämnden ska arbeta kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheten. Konsulttjänster ska användas restriktivt och med beaktande av kostnadseffektivitet. Nämnden arbetar för att ha en kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning för att frigöra lokaler för annan användning, annan förhyrning eller avveckling.

Nämnden fortsätter arbetet med att upphandlingar och inköp ska främja valfrihet, kostnadseffektivitet, miljö, klimat och social hållbarhet, i enlighet med stadens program för upphandling och inköp. Under 2019 fortsätter nämndens deltagande i det stadsgemensamma projektet VINST där nämnden ska säkerställa att införandet av kategoristyrning, gemensamma arbetssätt, processer och systemstöd får genomslag i den egna organisationen. Nämnden bidrar med kontaktpersoner i centrala upphandlingar och arbetar för att säkerställa att nämndens egna upphandlingar används som ett medel för att kvalitetsutveckla verksamheterna och driva utvecklingen i ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning.

Fokusområden 2019*Introduktion av nya medarbetare*

Det finns behov av att förnya och effektivisera den förvaltningsgemensamma introduktionen. En digital introduktion tas fram under våren 2019. Detta kommer att öka tillgängligheten och flexibiliteten eftersom en webbaserad introduktion kan genomföras när det passar medarbetare och verksamheter bäst.

Upphandling och inköp

Nämnden kommer under året att anställa en upphandlare för att säkerställa att det finns tillräcklig kompetens för att kunna kravställa, genomföra och följa upp upphandlingar. En lathund för direktupphandling ska tas fram och förvaltningens chefer kommer att erbjudas utbildning om direktupphandling.

En gemensam upphandling av ny entreprenör för parkinvesteringar för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm pågår. Det nya avtalet ska börja gälla från den 1 april 2019. Även en gemensam upphandling för drift av plaskdammar i innerstaden pågår och ett nytt avtal ska även där börja gälla från den 1 april 2019. Nämndens entreprenör Svevia, med ansvar för parksskötsel, renhållning och vinterväghållning har tackat nej till en förlängning av nuvarande avtal som löper ut den 30 september 2019. Svevia har accepterat en kortare förlängning till den 31 mars 2020 så att nämnden hinner genomföra en ny upphandling. Förvaltningen anlitar serviceförvaltningen för stöd i upphandlingsarbetet. Detta enligt nämndbeslut december 2018.

Digitalisering

Östermalm kommer att vara den första stadsdelsnämnden att införa de nya leveranserna av stadens gemensamma it-service. Två mottagarprojekt är etablerade tillsammans med stadsledningskontoret, ett i samarbete med Tieto som är leverantör till stadens förvaltningar och bolag, det andra i samarbete med Fujitsu som är leverantör till stadens pedagogiska verksamheter (förskolor och parklekar). Båda projekten beräknas vara slutförda före sommaren 2019. Även dokument- och ärendehanteringssystemet, eDok, ska införas under året vilket förväntas effektivisera hela ärendehanteringsprocessen inklusive arkivhanteringen. Projektet skolplattformen övergår från och med 2019 i ordinarie linjeverksamhet. Förskolorna fortsätter under året arbetet med att implementera de nya digitala arbetssätt som möjliggörs tack vare detta. Äldreomsorgen och funktionshinderomsorgen kommer att arbeta vidare med att införa välfärdsteknik i verksamheterna för att skapa trygghet, ökad aktivering och förbättrad kommunikation i verksamheten.

Förvaltningslokaler som främjar effektiva och innovativa arbetssätt

Projektet Nya förvaltningslokaler fortsätter. Syftet är att förbättra arbetsmiljön genom att minska nuvarande trångboddhet och samtidigt samla fler verksamheter i gemensamma lokaler. Detta för att främja innovativa och effektiva arbetssätt genom att möjliggöra nya samarbetsformer, angreppssätt och samnyttjande av administrativa resurser. Projektet förväntas innebära miljö- och klimatsmarta lösningar och arbetssätt samt förbättrade tekniska förutsättningar. Berörda chefer och medarbetare är tillsammans med projektgruppen delaktiga i att utforma och förbereda för inflyttning till nya/förändrade förvaltningslokaler. De nya/förändrade lokalerna ska vara tillgänglighetsanpassade, även trygghets- och säkerhetsaspekter ska beaktas vid utformningen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningens administrativa stödfunktioner ska tillhandahålla tillgängligt, effektivt och professionellt stöd till alla verksamheter, i första hand för förvaltningens chefer. Under året ska en nöjdhetsmätning genomföras riktad till chefer och biträdande chefer för att identifiera förbättringsområden som kan ligga till grund för utvecklingen av stödfunktionernas arbets sätt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel elektroniska inköp	70 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	90 %	tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	87 %	87%	År
 Index Bra arbetsgivare	83	85	År
 Sjukfrånvaro	6,6 %	tas fram av nämnd	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,6 %		Tertial
Kommentar			
Den korta sjukfrånvaron gick under 2018 upp inom samtliga verksamhetsområden. Dessutom är 2019 år inte helt jämförbart med 2018 eftersom nämnden har övertagit två stora verksamheter, vård- och omsorgsboenden, i egen regi.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av resursfördelningssystem inom funktionshindersområdet	2019-01-01	2019-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att ta fram en handlingsplan för att förbättra arbets situationen för barnskötare och förskollärare	2019-01-01	2019-08-31

Nämndmål:

3.2.1 Nämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Ta utgångspunkt i stadens personalpolicy.
- Verksamheterna tar fram och arbetar med handlingsplaner utifrån medarbetarundersökningen.
- Arbeta med handlingsplan för förbättrad arbets situation för socialsekreterare och biståndsbedömare.
- Arbeta med handlingsplan för barnskötare och förskollärare.
- Arbeta med handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete.
- Arbeta utifrån rutin mot kränkande särbehandling.
- Arbeta med kompetensförsörjningsplaner på flera nivåer.
- Vidareutveckla introduktionen för nya medarbetare.

- Göra en månatlig uppföljning och analys av utvecklingen av sjukfrånvaron.
- Rikta insatser till enheter som har hög sjukfrånvaro och eller personalomsättning.

Förväntat resultat

Aktivt medskapandeindex, AMI, inklusive delindex ledarskapsindex, och andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ökar. Sjukfrånvaron är fortsatt låg i jämförelse med övriga stadsdelsnämnder.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra.	70 %		År
♀ Ledarskapsindex	79		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska revidera sina kompetensförsörjningsplaner.	2019-05-01	2019-12-31
Kompetenshöjande insatser om organisatorisk och social arbetsmiljö.	2019-01-01	2019-12-31
Riktade insatser till enheter som har hög sjukfrånvaro och eller personalomsättning.	2019-01-01	2019-12-31
Ta fram och använda APT-material gällande nämndens rutin mot kränkande särbehandling.	2019-01-01	2019-12-31
Under förutsättning att stadens föreslagna chefsförsörjningsstrategi beslutas, ska förvaltningen utforma en handlingsplan och genomföra den.	2019-01-01	2019-12-31
Utbildningsinsatser som syftar till att stärka chefernas förmåga att rekrytera kompetensbaserat.	2019-01-01	2019-12-31
Webbaserad introduktion för nyanställda medarbetare tas fram.	2019-01-01	2019-07-31

Nämndmål:

3.2.2 Nämndens verksamheter är effektiva, innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Beskrivning

Nämndens arbetar för att nå målet genom att:

- Vidareutveckla arbete med jämställdhetsanalys.
- Bidra med kompetens i centrala upphandlingar.
- Förstärka den egna upphandlingskompetensen.
- Fortsätta delta i det stadsgemensamma projektet VINST
- Införa nya leveranser av gemensam it-service 2.0
- Införa digitalt nämnd- och ärendehanteringssystem, eDok
- Införa välfärdsteknik inom äldre- och funktionshinderomsorgen.
- Implementera skolplattformen inom förskolan.

Förväntat resultat

Andelen beslutsunderlag som innehåller jämställdhetsanalys ökar. Förstärkt upphandlingskompetens. Andelen e-handel ökar. Andelen medarbetare som skattar sin digitala kompetens som hög, använder digitala verktyg som en naturlig del i sitt arbete och har tillgång till digitala verktyg som stödjer ett mobilt och flexibelt arbetssätt ökar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel medarbetare som anser att de har hög digital kompetens	65 %		År
Kommentar En nollbasvärdering genomfördes under 2018, genom tilläggsfrågor i medarbetarundersökningen. Andelen medarbetare som skattade sin digitala kompetens som hög var 60 procent.			
♀ Andel medarbetare som anser att de har tillgång till digitala verktyg som stödjer ett mobilt och flexibelt arbetssätt.	70 %		År
Kommentar En nollbasvärdering genomfördes under 2018, genom tilläggsfrågor i medarbetarundersökningen. Andelen medarbetare som uppgav att de har tillgång till digitala verktyg som stödjer ett mobilt och flexibelt arbetssätt var 67 procent.			
♀ Andel medarbetare som använder digitala verktyg som en naturlig del i sitt arbete.	80 %		År
Kommentar En nollbasvärdering genomfördes under 2018, genom tilläggsfrågor i medarbetarundersökningen. Andelen medarbetare som uppgav att de använder digitala verktyg som en naturlig del i sitt arbete var 74 procent.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra nöjdhetsmätning riktad till förvaltningens chefer avseende de administrativa stödfunktionernas tillgänglighet, professionalism och effektivitet.	2019-01-01	2019-12-31
Kartläggning och analys av processer samt arbetssätt inom socialtjänstavdelningen avseende resursanvändning och organisering.	2019-01-01	2019-12-31
Påbörja framtagande av ett digitalt kvalitetsledningssystem enligt SOFS 2011:9.	2019-01-01	2019-12-31
Ta fram en lathund för direktupphandling.	2019-01-01	2019-12-31
Utbilda förvaltningens chefer om direktupphandling.	2019-01-01	2019-12-31
Utreda möjligheten att digitalisera enklare handlägningsrutiner för att minska administrationen inom socialtjänsten.	2019-01-01	2019-12-31

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Budget per verksamhet

Budget per verksamhet	VP 2019	VP 2019	VP 2019	tillkommer	2017	2018
	Kostnader	Intäkter	Netto	Omslutningar	bokslut	prognos nov
Nämnd och förvaltning	50,0	0,0	50,0	0,0	35,8	39,6
Individ- och familjeomsorg	80,9	1,3	79,6	12,6	66,5	79,4
<i>varav: loF barn och ungdom</i>	41,2	0,5	40,7	7,5	29,7	41,2
<i>varav loF vuxna</i>	16,3	0,8	15,5	-0,4	13,5	15,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	23,4	0,0	23,4	5,5	23,3	23,1
Stadsmiljö	14,2	0,0	14,2	0,0	18,4	17,2
Räntor och avskrivningar	7,9	0,0	7,9	0,0	5,7	6,5
Förskoleverksamhet	303,0	23,4	279,6	0,0	280,0	292,9
Äldreomsorg	803,3	21,2	782,1	60,0	709,7	766,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	170,6	0,0	170,6	6,6	159,7	169,2
Barn, kultur och fritid	18,6	0,0	18,6	1,6	15,7	18,0
Arbetsmarknadsåtgärder	5,3	0,6	4,7	3,1	4,6	5,5
Ekonomiskt bistånd	21,7	0,7	21,0	15,2	19,7	20,5
<i>varav handläggning</i>	6,8	0,0	6,8	15,2	6,3	7,5
Summa	1 475,5	47,2	1 428,3	99,1	1 315,8	1 414,8

Budget per ansvar

Budget per ansvarsområde	VP 2019	VP 2019	VP 2019	2017	2018
	Kostnader	Intäkter	Netto	bokslut	prognos nov
Nämnd- och förvaltningsadministration	52,3	0,0	52,3	37,9	42,2
Förskola och parklek	312,4	23,4	289,0	709,7	766,0
Äldreomsorg	803,3	21,2	782,1	288,3	302,6
Socialtjänst	285,4	2,6	282,8	255,9	280,3
Stadsmiljö	14,2		14,2	18,4	17,2
Räntor och avskrivningar	7,9		7,9	5,7	6,5
Totalt	1 475,5	47,2	1 428,3	1 315,8	1 414,8

Nämnd och förvaltningsadministration

Budgeten uppgår till 48,0 mnkr. I nämnd- och förvaltningsadministration ingår kostnader för nämnd, ledning, ekonomi, personal, IT, kommunikation, säkerhet, föreningsstöd och miljösamordnare. Förvaltningen stärker upp med en upphandlare. Ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem, eDok, kommer att införas, vilket innebär att ärendehantering efter införandet kommer att vara helt digital. Systemkostnader för eDok medför ökade kostnader om cirka 0,5 mnkr. Under året upphör nuvarande kontrakt med hyresvärd avseende förvaltningslokaler. För anpassningar, merkostnader för tillfälliga lokaler under en övergångsperiod, inventarier, flyttkostnader med mera budgeteras 4 mnkr.

Förskoleverksamhet

Budget uppgår till 279,6 mnkr netto. Förskoleverksamheten får en schablon per inskrivet barn. Schablonen har höjts med 2,0 procent och förskolepengen utgör 80 procent av schablonen. Ökningen av budgeten beror på höjd schablonersättning och ökat barnantal. Budget för barn i behov av särskilt stöd minskar med 0,5 mnkr beroende på minskat socioekonomiskt tilläggsbelopp.

I verksamhetsplanen har hänsyn tagits till ökade hyreskostnader och start av en ny öppen förskola.

Under 2019 förväntas barnantalet vara cirka 2040 i snitt under året vilket är cirka 50 barn fler än snittet för 2018, och cirka 10 barn fler än barnantalet i mars 2018 som är grund för nämndens budgetram. Slutlig budget kommer att tilldelas nämnden efter avläsningar av faktiskt barnantal per månad.

Den del av schablonen som inte fördelas ut i förskolepeng ska finansiera hyreskostnader, lokalunderhåll, stabskostnader, kostnader för gemensam IT med mera. Hyreskostnaderna för 2019 beräknas till 54,7 mnkr vilket är 3,5 mnkr högre än 2018. De ökade hyreskostnaderna beror dels på nya hyresobjekt, dels på omförhandlingar av hyra för befintliga lokaler.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens budget uppgår till 803,3 mnkr för kostnader och 21,2 mnkr för intäkter, netto 777,9 mnkr. I jämförelse med 2018 är detta en nettoökning med 2,7 procent eller 20,5 mnkr. I jämförelse med 2018 har ersättningen till hemtjänstens utförare höjts med 1,9 procent och ersättningen för platser på vård- och omsorgboende med 2,6 procent. Ersättningen för biståndsbedömd dagverksamhet har höjts med 2,1 procent jämfört med 2018.

Ersättningen för vård- och omsorgboende har räknats upp i enlighet med omsorgsprisindex. För 2018 innebär detta en uppräknning av ersättningsnivåerna med 2,6 procent.

Till utförare i enskild regi är ersättningen ytterligare 2,5 procent för att kompensera för att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på varor och tjänster, vilket inte enskilda utförare har.

Budgeterade volymer

Antal hemtjänsttimmar beräknas uppgå till cirka 45 000 per månad varav andel i egen regi 29,8 procent. Utförda nattinsatser budgeteras till 4 400 insatser per månad och antal trygghetslarm till 1400 per månad.

Ersättningsnivåer 2019 till verksamheter i hemtjänsten		
Insattstyp	Ersättningsbelopp kommunal regi	Ersättningsbelopp enskild regi
Insats i ordinärt boende dag, kväll och helg (07:00-22:00)	432 kronor per timme	443 kronor per timme
Insats i ordinärt boende natt (22:00-07:00)	218 kronor per insats	224 kronor per insats
Fast månadsersättning per larmkund i ordinärt boende	165 kronor per månad	169 kronor per månad

Vård- och omsorgsboende

Ersättningsnivåer 2019 till verksamheter i särskilda boenden för äldre		
Insats	Kommunal regi, per dygn	Enskild regi, per dygn
Somatisk inriktning	1 931 kronor	2 012 kronor
Demens inriktning	2 052 kronor	2 138 kronor
Tom plats dag 1 - 7	1 333 kronor	1 389 kronor

Behovet av platser inom vård- och omsorgsboendena beräknas uppgå till i genomsnitt 616 platser. Ersättningen till utförare av vård- och omsorgsboenden utgår i två nivåer, en för somatisk inriktning och en för demensinriktning.

Dagverksamheten omfattas av valfrihetsmodellen. Den kommunala dagverksamheten i egen regi planerar 26 platser för demensvård och 10 platser för social dagvård. Samtliga av dessa platser är biståndsbedömda.

Dessutom driver förvaltningen öppen dagverksamhet i två träfflokaler. För besök vid träfflokalerna behövs inte någon biståndsbedömning.

Dagverksamhet

Bo Bergmans dagverksamhet är en resultatenheter och består av en biståndsbedömd verksamhet med demensdagvård och social dagvård. Därtill finns öppen dagverksamhet med två träfflokaler samt filialer.

Tryggt mottagande i hemmet

Enheten för biståndsbedömning ska implementera Tryggt mottagande i hemmet, som syftar till att öka tryggheten för äldre samt minska behovet av vård- och omsorgsinsatser. Enheten kommer att anställa fyra undersköterskor för uppgiften.

Individ- och familjeomsorg

Budget uppgår till 79,6 mnr netto. Familjeenhetens nettobudget uppgår till 34,5 mnr. Vuxenenhetens budget uppgår till 38,9 mnr. Utöver insatser riktade till stadsdelens invånare handlägger Östermalms stadsdel familjevårdsärenden åt Norrmalms stadsdelsnämnd och insatsen personlig ombud riktad mot Kungsholmens, Norrmalms och Södermalms brukare. Därutöver ansvarar Östermalm för ungdomsmottagning som vänder sin verksamhet till ungdomar från Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen. Dessa insatser samfinansieras av berörda förvaltningar. Budgeten för flyktingmottagande uppgår till 3,1 mnr netto. Budgeten avser handläggning av insatser för ensamkommande ungdomar anvisade till Östermalm som handläggs av enheten för ensamkommande ungdomar på Kungsholmen stadsdelsnämnd. Därutöver budgeteras för egen handläggning av kostnader för ekonomiskt bistånd för dessa

ungdomar samt kostnader för samhällsvägledning för nyanlända som bedrivs av Norrmalms stadsdelsförvaltning. Kostnaden för all handläggning är budgeterad till 5,5 mnkr, intäkter i form av statsbidrag beräknas till 2,4 mnkr. Därutöver tillkommer kostnader och ersättningar från Migrationsverket för placeringar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Budgeten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppgår till 170,6 mnkr netto. Budgeten har beräknats efter prestationsmätningen hösten 2018 och kommer justeras efter två avläsningstillfällen under året. Budgetramen grundar sig på schablon per beslutad omsorgsnivå för varje brukare på LSS boende, boendestöd och daglig verksamhet.

Den totala ökningen av budgetramen om 4,6 mnkr gäller den prestationsrelaterade delen och beror på ett ökat antal brukare med LSS beslut. Utöver det tillkommer en schablonökning för samtliga LSS prestationer med 1,0 procent. Det fasta anslaget som främst avser insatser enligt socialtjänstlagen och anslag för LASS-assistens har däremot minskat på grund av minskade prestationer inom dessa områden.

Inom verksamhetsområdet finns en utförardel som består av tre LSS gruppboendestäder och två LSS serviceboendestäder. Budgeten är prestationsrelaterad och är avhängig av brukarnas omsorgsnivåer, totalt budgeteras 29,5 mnkr för de fem boendena.

Barn, kultur och fritid

Budgeten uppgår till 18,6 mnkr.

Parklekar, sommarkollo och projekt Fusion är organiserat under förskole- och parklekavdelningen.

För stadsdelens resultatenheter Parklekar budgeteras 6,0 mnkr vilket är en ökning om 0,5 mnkr och avser den nya parkleken Jackproppen.

Preventionsenheten, organiserad under socialtjänstavdelningen, omfattar fältassistenter, preventionssamordnare, fritidsverksamhet Humlanhuset och alkohol- och tobakstillsyn. Budgeten uppgår till 6,9 mnkr. I budgeten ingår konsumentrådgivning som utförs av Konsumentcentrum hos Råd och Rön.

För kultursekreterare och föreningsstöd, organisatoriskt under kvalitetsavdelningen, budgeteras 2,2 mnkr varav 1,5 mnkr avser föreningsstöd.

Stadsmiljöverksamhet

Nettobudget för parkmiljö uppgår till 14,2 mnkr. För räntor och avskrivningar på gjorda parkinvesteringar budgeteras 7,9 mnkr.

Drift och underhåll omfattar utöver parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning, bland annat blomsterprogram, underhåll av lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser, underhåll av parkvägar, bänkar samt parkunderhåll och renoveringar av planteringar och röjningsåtgärder. Medel från driftbudgeten reserveras för kostnader kopplat till ny upphandling av parkdriftentreprenad.

Ekonomiskt bistånd

Budgeten för försörjningsstödsenheten uppgår till 21,0 mnkr netto vilket är en minskning om 0,9 mnkr mot 2018. För försörjningsstöd budgeteras 14,2 mnkr vilket motsvarar ett uppskattat

antal bidragshushåll om 126 med ett genomsnittligt månadsbidrag om 9400 kr.

Budget för handläggning av försörjningsstöd uppgår för Östermalms del till 6,8 mnkr. Östermalms stadsdelsnämnd handlägger även försörjningsstödsärenden för Norrmalm och Kungsholmen och handläggningskostnader samfinansieras av tre stadsdelar enligt fördelning av antal bidragshushåll.

Arbetsmarknadsåtgärder

Budget för arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 4,7 mnkr, en minskning om 1,0 mnkr. Handläggningen av OSA- och visstidsanställningar är gemensam för Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen.

För OSA-anställningar budgeteras 0,8 mnkr netto. Ytterligare 0,6 mnkr budgeteras för visstidsanställningar (Stockholmsjobb). För feriearbetande ungdomar 16-19 år budgeteras 2,0 mnkr vilket motsvarar cirka 140 ungdomsplatser.

Investeringar

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnden har i budget 2019 tilldelats 12,5 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2018	
<i>Centrala medel</i>		
Dianaparken	3	Anläggande av lekplats utifrån program.
Prins Bertils allé	1,0*	Upprustning av historisk allé. Ytterligare medel söks från Länsstyrelsen.
Humlegården	1,5	Färdigställande av upprustning kring Humlanhuset.
<i>Nvcklade medel</i>		
Lekplats i kvarteret Krubban	3,6	Anläggande av lekplats. Lekplatsen beräknas öppna till sommaren 2019.
Ellen Keys Park	0,5	Konstbevakning.
Små parker och grönområden	1	Bland annat upprustning av Starrängsringens lekplats.
Prins Bertils allé	0,5	Upprustning av historisk allé. Ytterligare medel söks från Länsstyrelsen.
Discgolfbana	0,4	Anläggning av discgolfbana i Kaknäsområdet.
Humlegårdens parklek	1	Upprustning och tillgänglighetsåtgärder.
Totalt	12,5	

Övriga investeringar

För investeringar i maskiner och inventarier är årets budgetram 2,2 mnkr. Under året kommer en ny parklek och öppen förskola att starta. Under året planeras också för underhållsåtgärder och sängar inom äldreomsorgen.

Resultatenheter

Resultatenheter under 2019 är följande:

- Centrala Östermalms förskolor
- Engelbrekt-/Gärdets förskolor
- Hedvig Eleonora förskolor
- Parklekarna Östermalm
- Dagverksamheterna Östermalm

Förskolor

Förskoleenheterna får peng utifrån inskrivningen av barn varje månad. Förskolepengen ska täcka kostnader för förskolornas hela verksamhet med undantag för hyreskostnader, viss lokalupprustning och vissa programövergripande kostnader. Utöver förskolepeng får förskolorna medel för att genomföra kulturaktiviteter och medel för stödinsatser för barn med särskilda behov. För barnomsorg på obekvämt arbetstid får enheterna ersättning från utbildningsförvaltningen efter ansökan. Därutöver kan enheter tilldelas medel, efter beslut av avdelningschef, för merkostnader vid avveckling eller uppstart av förskolor.

Ålder	Förskolepeng	Kulturpeng
1-3 år	125 596	200
4-5 år	105 434	200
Allmän förskola	50 110	

Parklekarna Östermalm

Parklek Östermalm omfattar Humlegårdens, Tessinparkens, Gustav Adolfs parklekar, Humlegårdens Ungdomspark och den kommande parkleken Jackproppen. Parklekarna ska vara öppna sammanlagt 6568 timmar, Ungdomsparken 824 timmar samt 624 timmar för nya parkleken Jackproppen som ska öppnas i augusti. Totalt motsvarar det en ökning med 696 öppettimmar jämfört med 2018. För verksamhetens öppethållande budgeteras 6,0 mnkr. Budgeten ska täcka kostnader för hela verksamheten utom hyres- och underhållskostnader.

Dagverksamheterna Östermalm

Verksamheten omfattas av demensdagvård och social dagvård, sammanlagt 36 platser. Verksamheten ingår i valfrihetssystemet varför brukarna även kommer från andra stadsdelar. Ersättningen till dagverksamhetens utförare är uppdelad i två delar. Ersättningarna avser att täcka alla kostnader för omsorgsinsatsen samt enhetens egen administration. Kostnader för hyra och resor betalas centralt. Utföraren erhåller ersättning för varje beslutad närvarodag från och med den dag den enskilda planerar att börja på dagverksamheten.

Ersättningsnivåer 2019 till utförare av dagverksamhet för äldre		
Regiform	Demensdagvård kronor per dag	Social dagvård kronor per dag
Kommunal regi	539 kronor	493 kronor
Enskild regi	552 kronor	504 kronor

Budgetjusteringar

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 2,150 mnkr för klimatinvesteringar i solcellskomprimerande skräpkorgar, robotgräsklippare, vitvaror, ventilation, ljusarmaturer.

Stadsdelsnämnden ansöker om 0,2 mnkr, Trygghetsmedel, för ljusarmaturer utomhus på förskolegårdar.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 0,750 mnkr för CM4 medel vattenåtgärder, avseende fortsatt arbete med restaurering av våtmark i Kaknäs ängar som ligger inom Kungliga Nationalstadsparken. Projektet ska samfinansieras med Länsstyrelsen.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 0,1 mnkr för vidareutveckling av aktivitetscentret Rioträffen som ligger i anslutning till Rio seniorboende. Aktivitetscentrets uppdrag är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet både för de boende i seniorboendet och för äldre i närområdet.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 2,0 mnkr för fortsatt implementering av arbetssättet Tryggt mottagande i hemmet för att skapa förutsättningar för en tryggare och mer hållbar hemgång till hemmet för den äldre.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 0,6 mnkr för kompetensutvecklingssatsning.

Omslutningsförändringar

För ökade kostnader och intäkter begär nämnden omslutningsförändring om totalt 99,1 mnkr. Omslutningsförändringarna avser huvudsakligen intäkter och kostnader avseende hyresintäkter och köp av platser inom vård- och omsorgsboenden, försäljning av tjänster till andra nämnder såsom handläggning för försörjningsstöd, offentligt skyddat arbete och intäkter från Migrationsverket.

Medel för lokaländamål

För förskolor kompenseras nämnden med 80 procent av den del av hyreskostnaden som ligger i intervallet 1700-2500 kronor per kvadratmeter och med 40 procent utöver 2500 kronor per kvadratmeter. Förvaltningen beräknar denna justering till cirka 8,0 mnkr och kompensation sker efter tertialrapport 2.

En ny parklek/öppen förskola, Jackproppen, kommer att öppna under året.

Systematiskt kvalitetsarbete

Nämndens strategiska arbete med kvalitetsutveckling utgår från stadens program för kvalitetsutveckling och de prioriterade utvecklingsområden som beskrivs där. Ett utvecklingsarbete gällande målformulering har genomförts i samband med verksamhetsplaneringen, för att tydliggöra vilka arbetssätt som ska leda fram till de förväntade resultaten och för att göra de förväntade resultaten uppföljningsbara. Syftet är att skapa tydlighet och förbättra förutsättningarna att följa resultatutvecklingen. Analyser av utfall och prognos i tertialrapporter och verksamhetsberättelser ska vara väl underbyggda och ge underlag för kontinuerligt förbättringsarbete. Förvaltningen kommer under året att

prioritera arbetet med kvalitets- och resultatdialoger, genom att anpassa och sprida vidare det goda arbetssätt som förskole- och parklekavdelningen utvecklat till övriga avdelningar.

Nämndens verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling för högre kvalitet och ambitionen är att en eller flera enheter ska delta i stadens kvalitetsutmärkelse 2019. Mer om respektive verksamhets systematiska kvalitetsarbete finns att läsa under respektive mål för verksamhetsområdet. I nämndens uppföljningsrapporter lyfts goda exempel från verksamheterna fram. De tar i sin tur del av andras goda exempel på effektiva och innovativa arbetssätt genom att omvärldsbevaka både inom och utanför staden.

Äldreomsorgen samverkar exempelvis med och tar del av resultat från Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum, som är stadens FoU-enhet inom äldreområdet. Verksamheten följer också resultat från Verklighetslabbet vid Stureby vård- och omsorgsboende som är ett Vinnovafinansierat innovationsprojekt där bland andra KI och KTH medverkar i samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Projektet syftar till att få evidensbaserad kunskap genom forskning om hur framtidens äldreomsorg kommer att se ut. Verklighetslabbet testar och validerar produkter, arbetssätt och tjänster som kan bidra till att utveckla framtidens äldreomsorg.

Brukardialog samt system för hantering av synpunkter och klagomål

Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter ska bemötas respektfullt och behandlas likvärdigt. Varje enhet ska arbeta aktivt med och hitta former för brukardialog, med syfte att verksamheten och brukarna ska nå en samstämmighet kring innehållet i tjänsterna. I enheternas verksamhetsplaner ska de beskriva hur brukarna görs delaktiga.

Synpunkter och klagomål bidrar till att utveckla verksamheten. Nämnden tar emot synpunkter och klagomål från exempelvis brukare och deras närstående, invånare, föreningar, andra organisationer och intressenter. Synpunkter kan vara av både positiv och negativ karaktär, medan ett klagomål är ett klart uttryckt missnöje. Nämndens system ska säkerställa att synpunkter och klagomål från brukare omhändertas på ett strukturerat sätt så att de blir en del i det löpande kvalitetsutvecklingsarbetet. Det ska även säkerställa att det finns en process som gör att den som lämnat synpunkter eller klagomål får återkoppling. Synpunkter och klagomål ska i första hand lämnas direkt till personalen i den verksamhet det gäller. Det går också bra att lämna synpunkter och klagomål på följande sätt:

- Via Stockholm stads e-tjänst för synpunkter och klagomål (www.stockholm.se/tycktill)
- Via Äldre direkt
- Skriftligt, via e-post, brev eller klagomålsblankett inlämnad till den aktuella enheten eller förvaltningen
- Muntligt via telefon eller direkt till personalen i verksamheterna

Synpunkter och klagomål ska diarieföras. Inkommer synpunkten/klagomålet muntligt ska den som tar emot informationen dokumentera detta. Synpunkter och klagomål som inkommer till förvaltningen redovisas till nämnden i samband med tertialrapporterna samt i verksamhetsberättelsen. Alla verksamheter ska ha rutiner för att fånga upp och hantera förväntningar, synpunkter, klagomål samt förbättringsförslag. Enheternas rutiner för synpunkts- och klagomålshantering ska beskrivas i respektive enhets verksamhetsplan.

Uppföljning och analys

Den övergripande uppföljningen av verksamheter genomförs på olika sätt beroende på vilket verksamhetsområde uppföljningen avser och om verksamheten bedrivs i egen regi eller på entreprenad. Uppföljning och analys utgår från nämndens och kommunfullmäktiges indikatorer och aktiviteter, stadens och verksamheternas brukarundersökningar, enkäter och uppföljningar, revisorernas granskning, synpunkter och klagomål med mera. För äldreomsorgen och socialtjänsten utgör ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOFS 2011:9) en viktig utgångspunkt för arbetet.

Uppföljning socialtjänst

De utförarverksamheter som ingår i Stockholms stads valfrihetssystem, för brukare som efter biståndsbedömning beviljas stödinsats enligt LSS eller SoL kundval, följs kontinuerligt upp av staden. Stockholms stads uppföljningsmodell bygger på att verksamheten följs upp utifrån en stadsgemensam mall som utgår från socialförvaltningens förfrågningsunderlag och Socialstyrelsens Allmänna råd SOFS 2011:9. Syftet med uppföljningen är att få kunskap om vilka styrkor, svagheter och angelägna förbättringsområden som finns i allmänhet inom verksamheten och för det enskilda företaget. Verksamhetsuppföljning är mindre omfattande än avtalsuppföljning då fokus i en verksamhetsuppföljning är kontroll av rutiner, systematiskt arbetsmiljöarbete, hantering av avvikelser och att verksamheten dokumenterar i enlighet med stadens riktlinjer.

Nämnden följer upp tre gruppboendestäder och två serviceboendestäder enligt LSS i egen regi och verksamhet som drivs på entreprenad av Nytida AB, 4 gruppboendestäder och en daglig verksamhet. Därutöver tilldelas socialtjänsten från staden centralt ett antal, cirka 7 stycken, uppföljningar av upphandlade utförare enligt LSS och SoL. Utförarna fördelas mellan stadsdelsförvaltningarna. Vilka utförare som Östermalm ska följa upp beslutas av socialförvaltningen.

Uppföljning äldreomsorg

Nämnden ska genom tillsyn, kontroll och ett utvecklat kvalitetsarbete bevaka och främja kvalitet. Alla verksamheter som är belägna inom nämndens område och de verksamheter inom ramavtal som Östermalm har uppföljningsansvar för följs upp. Uppföljningen omfattar vård- och omsorgsboende, dagverksamhet, hemtjänst, ledsagning och avlösning avseende alla driftsformer det vill säga entreprenörer, privata utförare enligt ramavtal och kundvalssystem samt utförare i egen regi inklusive biståndshandläggning.

Fokus i uppföljningen är kontinuitet, livskvalitet, flexibilitet och tid. Verksamheten ska bearbeta och analysera resultaten från kvalitetsregistren för att gynna verksamhetsutveckling inom äldreomsorgen. Uppföljningen inriktas i stor omfattning på mötet mellan den enskilde och vårdgivaren.

För de enheter som drivs enligt entreprenadavtal genomförs även en fördjupad avtalsuppföljning. Som en del av avtalsuppföljningen genomförs bland annat samverkansmöten, deltagande i olika forum för brukarinflytande, oanmälda besök, uppföljning av hälso- och sjukvården av medicinsk ansvarig sjuksköterska, MAS, och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR, samt uppföljning på individnivå av biståndshandläggare.

Uppföljning parkmiljö

Förvaltningen fortsätter att utveckla analysen av inkomna synpunkter, idéer och klagomål för att identifiera behov av åtgärder. Detta jämförs även med den egna uppföljningen och kontrollen av parkskötseln för att få en tydligare helhetsbild, som ett komplement till stadens medborgarundersökning.

Uppföljning förskola

Östermalms kommunala förskolor gör årligen en samlad kvalitetsredovisning som baseras på en analys av enheternas kvalitetsredovisningar och kvalitets- och resultatdialoger. De bedömningsunderlag som enheterna utgår från är främst personalens självvärdering, uppföljning och utvärdering av de pedagogiska enhetsmålen från verksamhetsplanen, pedagogisk dokumentation samt förskoleundersökningen. Utöver dessa bidrar utredningar om kränkande behandling i verksamheterna samt vårdnadshavares synpunkter och klagomål med viktig information om verksamhetens utförande.

Intern kontroll

Nämndens arbete med intern kontroll utgår ifrån Regler för ekonomisk förvaltning och Tillämpningsanvisningar för nämndernas interna kontroll. En tillräcklig intern kontroll skapar förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv användning av skattemedel samt service med hög kvalitet till invånarna. Den interna kontrollen ska vara utformad för att med rimlig grad av säkerhet uppnå en effektiv och ändamålsenlig verksamhet, att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig och att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Nämndens system för intern kontroll samt plan för intern kontroll med väsentlighets- och riskanalys 2019, ligger som bilagor till verksamhetsplanen. Under 2019 ska arbetet med väsentlighets- och riskanalyser utvecklas på enhetsnivå för att uppnå ett mer systematiskt och likvärdigt internt kontrollarbete som omfattar verksamheten på alla nivåer. Dessutom ska mallar för dokumentation av genomförda åtgärder och granskningar tas fram, för att få en mer strukturerad åiterrapportering av genomförda kontroller.